

Brussel, 18.10.2016
COM(2016) 662 final

2016/0325 (COD)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**betreffende de deelname van de Unie aan een door verscheidene lidstaten gezamenlijk
opgezet partnerschap voor onderzoek en innovatie in het Middellandse Zeegebied
(het Prima-initiatief)**

{SWD(2016) 331 final}

{SWD(2016) 332 final}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• **Motivering en doel van het voorstel**

Met 180 miljoen mensen die als "waterarm" worden beschouwd, wordt het Middellandse Zeegebied in het algemeen gekenmerkt door een hoog niveau van waterstress. Daarom is een duurzaam beheer van de watervoorziening en voedselsystemen in dat gebied zo belangrijk.

Door de klimaatverandering wordt het gebied steeds vaker getroffen door grote watertekorten, wat ernstige gevolgen heeft voor de landbouw. Wat er aan water voorhanden is, wordt grotendeels gebruikt voor irrigatie. In geval van watertekort leidt dit bijgevolg tot dalende en onregelmatige oogsten, waardoor de natuurlijke hulpbronnen onder druk komen te staan en het moeilijker wordt om te zorgen voor schoon water en betaalbaar voedsel voor de inwoners in de regio.

Dit heeft op zijn beurt een negatieve impact op voeding, gezondheid, levensonderhoud, levensstandaard en welzijn. Deze sociale en economische stress is een belangrijke oorzaak van instabiliteit. Het draagt ook bij tot migratie, zowel intern, waardoor talrijke boerengezinnen naar de steden trekken, als extern, waardoor een deel van de bevolking kiest voor migratie, met name naar Europa.

Het niet-duurzame beheer van watervoorziening en voedselsystemen in het Middellandse Zeegebied is te wijten aan een aantal factoren, waaronder politieke instabiliteit, klimaatverandering en een snelle bevolkingsgroei. Een belangrijke reden is ook het ontbreken van een aantal gemeenschappelijke innovatieve oplossingen die zijn aangepast aan de realiteit van de regio en er gemakkelijk kunnen worden verspreid. Deze oplossingen zijn nog niet in zicht, omdat het totale investeringsvolume op het gebied van onderzoek en innovatie (O&I) in het Middellandse Zeegebied niet in verhouding staat tot de omvang van de regionale uitdagingen. Het investeringsvolume verschilt ook sterk van land tot land. De financiering is niet gericht op het aanpakken van de problemen op het gebied van water en voedsel en de belanghebbenden – bijvoorbeeld de particuliere sector – hebben niet altijd toereikende O&I-mogelijkheden. Daarenboven zijn de inspanningen inzake O&I-samenwerking tussen de lidstaten van de Unie en de zuidelijke en oostelijke mediterrane landen te versnipperd (voornamelijk vastgelegd in bilaterale overeenkomsten) om enig belangrijk effect te hebben.

In dit verband, en in het bijzonder met betrekking tot migratie, is het gezamenlijke Prima-initiatief, onder leiding van de deelnemende landen van de Unie en het zuidelijke Middellandse Zeegebied¹ bijzonder belangrijk en relevant. Het initiatief volgt het model van de nieuwe migratiepartnerschappen om te komen tot een nauwere financiële samenwerking tussen de lidstaten en de andere deelnemende landen. Het illustreert hoe het onderzoeksbeleid kan zorgen voor een doeltreffende coördinatie door een strategisch gebruik van nationale middelen en het samenbrengen van mediterrane landen om gemeenschappelijke problemen op lange termijn aan te pakken.

¹ Bij dit gezamenlijk programmeringsinitiatief zijn 19 landen betrokken:
- 11 lidstaten: Cyprus, Frankrijk, Griekenland, Italië, Kroatië, Luxemburg, Malta, Portugal, Slovenië, Spanje en de Tsjechische Republiek;
- 8 derde landen: Algerije, Egypte, Israël, Jordanië, Libanon, Marokko, Tunesië en Turkije.
Van deze landen zijn er 14 (Cyprus, Egypte, Frankrijk, Griekenland, Israël, Italië, Libanon, Luxemburg, Malta, Marokko, Portugal, Spanje, de Tsjechische Republiek en Tunesië) overeengekomen gezamenlijk het Prima-initiatief te nemen.

De strategische doelstelling van dit programmeringsinitiatief is het ontwikkelen van gemeenschappelijke innovatieve oplossingen voor watervoorziening en voedselsystemen, waaraan het Middellandse Zeegebied dringend behoefte heeft. De verwezenlijking van dit strategische doel zal de watervoorziening en voedselsystemen efficiënter, rendabeler en duurzamer maken. Op die manier kan O&I helpen om grotere problemen in verband met voeding, gezondheid en sociaal welzijn op te lossen en uiteindelijk ook de massale migratietrends aan te pakken. Zo kan het O&I-beleid maximaal worden ingezet om de migratieproblematiek aan te pakken, in overeenstemming met de *Mededeling van de Commissie over een nieuw partnerschapskader met derde landen in het kader van de Europese migratieagenda*, (COM(2016) 385).

- **Institutionele achtergrond**

Het proces dat tot dit gezamenlijke programmeringsinitiatief heeft geleid, begon in 2012 met de Euro-mediterrane conferentie over wetenschap, technologie en innovatie in Barcelona. Het doel is het versterken van de Euro-mediterrane samenwerking op het gebied van O&I in het kader van de bredere doelstellingen van het externe beleid van de Unie ten aanzien van het zuidelijke nabuurschap.

Verschillende voorzitterschappen van de Raad hebben gewezen op de behoefte aan een regionaal partnerschap om de grote gemeenschappelijke uitdagingen aan te pakken, waaronder de beschikbaarheid en het beheer van water, innovatie en institutionele coördinatie. Een regionaal partnerschap is gebaseerd op basis van mede-eigendom, wederzijds belang en gedeeld voordeel in een langdurig structureel kader.

De Raad Concurrentievermogen van 5 december 2014 heeft de Commissie verzocht te beoordelen of de reikwijdte van de doelstellingen en de omvang van de benodigde middelen een deelname van de Unie aan het gezamenlijke Prima-initiatief rechtvaardigt op basis van artikel 185 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). In zijn conclusies heeft de Raad met name zijn goedkeuring gehecht aan de nadruk die dit programmeringsinitiatief legt op het ontwikkelen en implementeren van innovatieve, geïntegreerde oplossingen voor een duurzaam beheer van watervoorziening en voedselsystemen in het Middellandse Zeegebied. De Raad beschouwde dit als een prioriteit om de gezondheid, het welzijn en de sociaal-culturele omstandigheden van de bevolking in het mediterrane gebied te verbeteren en de economische groei te stimuleren.

Derhalve hebben een aantal lidstaten en derde landen van het Middellandse Zeegebied in december 2014 bij de Commissie een voorstel ingediend om deel te nemen aan het gezamenlijke Prima-initiatief.

Op basis van de conclusies van de Raad Concurrentievermogen en na de formele indiening van het voorstel, heeft commissaris voor Onderzoek, Wetenschap en Innovatie Carlos Moedas de diensten van de Commissie verzocht een effectbeoordeling van de beschikbare beleidsopties voor te bereiden, met inbegrip van een initiatief met artikel 185 VWEU als rechtsgrondslag.

- **Samenhang met de huidige bepalingen op dit beleidsgebied**

Het gezamenlijke Prima-initiatief past in een institutionele context waar tot op het hoogste politieke niveau is geweest op de noodzaak tot versterking van de samenwerking van de Unie met de landen van het zuidelijke Middellandse Zeegebied op cruciale gebieden zoals waterreserves en voedselsystemen.

Het Prima-initiatief koppelt de belangrijke regionale O&I-uitdagingen aan bredere sociaaleconomische en geopolitieke doelstellingen. Het wil een aanvulling vormen op recente institutionele acties die in dit verband zijn genomen, maar die zich op andere beleidsgebieden dan O&I situeren. Deze andere acties zijn de volgende:

a) Waterdiplomatie (conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van 22 juli 2013)

De gevolgen van de klimaatverandering die samen met de demografische en economische ontwikkelingen de kwaliteit, de beschikbaarheid en het beheer van water in het gedrang brengen, leiden tot grote uitdagingen op het vlak van veiligheid, die gemakkelijk kunnen ontaarden in spanningen en conflicten over de toegang tot water. In deze context speelt de Unie een belangrijke rol bij de ondersteuning van waterdiplomatie in de hele wereld en in grensoverschrijdende wateren in Europa. Dit omvat ook het steunen van watergerelateerde initiatieven in samenwerking met de nabuurschapslanden van de EU en andere landen die bij de waterzekerheidsinventarisatie van de EU werden geïdentificeerd.

b) Herziening van het Europees nabuurschapsbeleid (ENB) (conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van 14 december 2015)

De Raad beschouwt de herziening van het Europees nabuurschapsbeleid als een belangrijke beleidsprioriteit voor de Unie in de komende jaren. O&I krijgt een cruciale rol toebedeeld met het oog op de sociaaleconomische ontwikkeling in de nabuurschapslanden en moet de nabuurschapslanden helpen om hun economieën te diversifiëren en te moderniseren door hun deelname aan EU-initiatieven te bevorderen.

c) Duurzameontwikkelingsdoelstellingen (conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van 26 mei 2015)

Er wordt verwezen naar de verbintenis van Horizon 2020 om duurzame ontwikkeling zowel binnen de Unie als in het contact met internationale partners te ondersteunen, alsook naar de noodzaak om wetenschap, technologie en innovatie te bevorderen als onderdeel van de globale aanpak voor de periode na 2015 inzake armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling.

d) Migratie (conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van 12 oktober 2015 en 17-18 maart 2016)

In deze conclusies erkent de Raad dat de migratiecrisis binnen en buiten de nabuurschapslanden van de EU wordt aangewakkerd door armoede, een slechte sociaaleconomische ontwikkeling en mensenrechtenschendingen en wordt gepleit voor een sterk extern migratie- en asielbeleid. De Raad heeft herhaald zich te willen inzetten om met alle mogelijke instrumenten en beleidsmaatregelen de oorzaken van de migratiestromen, en met name de slechte sociaaleconomische omstandigheden en de klimaatverandering, aan te pakken.

e) Europese klimaatdiplomatie na de COP21 (conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van 15 februari 2016)

In de brede context van de klimaatdiplomatie vermeldt de Raad de ontwikkeling van een actieplan voor klimaatdiplomatie, met inbegrip van maatregelen die zich toespitsen op het verband tussen klimaatverandering, natuurlijke hulpbronnen (met inbegrip van water), welvaart, stabiliteit en migratie.

- **Samenhang met andere beleidsgebieden van de Unie**

De doelstellingen zijn in lijn met de probleemstelling en omvatten de daarmee verband houdende O&I-uitdagingen. Daarnaast bevorderen zij de interactie tussen het Europese, mediterrane en mondiale beleid. Het Prima-initiatief sluit aan bij de recente *Mededeling van de Commissie over een nieuw partnerschapskader met derde landen in het kader van de Europese migratieagenda*, (COM(2016) 385). In die mededeling ligt de nadruk op de aanpak van de onderliggende oorzaken van migratie en gedwongen verplaatsing waarbij "alle EU-beleidsterreinen [moeten worden betrokken]: onder meer onderwijs, onderzoek, klimaatverandering, energie, milieu en landbouw". Er wordt ook gepleit voor nieuwe modellen voor ontwikkelingssamenwerking waarbij de particuliere sector, innovatieve financieringsmechanismen en investeringen in kleine en middelgrote ondernemingen en duurzame infrastructuur aan bod komen.

Horizon 2020 heeft "klimaatactie, milieu, efficiënt gebruik van hulpbronnen en grondstoffen" en "voedselzekerheid, duurzame land- en bosbouw, marien en maritiem onderzoek en onderzoek naar binnenwateren, en bio-economie" aangeduid als twee prioritaire maatschappelijke uitdagingen die via steun aan O&I-investeringen moeten worden aangepakt. Het erkent ook dat de O&I-activiteiten die bedoeld zijn om deze uitdagingen aan te pakken op EU-niveau en daarbuiten moeten worden uitgevoerd vanwege het transnationale en mondiale karakter van het klimaat en het milieu, de omvang en de complexiteit en de internationale dimensie van de voedselvoorzienings- en landbouwketens.

De O&I-doelstellingen met betrekking tot watervoorziening en voedselsystemen in het Middellandse Zeegebied lijken te sporen met en relevant te zijn voor de volgende initiatieven:

- de ontwikkelingsagenda voor de periode na 2015 en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen;
- het Barcelonaproces dat in november 1995 werd gelanceerd op initiatief van de Euro-mediterrane ministers van Buitenlandse Zaken en de daarmee verband houdende Mededeling *Het proces van Barcelona: Unie voor het Middellandse Zeegebied* (COM(2008) 319), waarmee een multilateraal partnerschap werd opgericht dat zich richt op regionale en transnationale projecten;
- de Mededeling *Intensivering en betere concentratie van internationale samenwerking van de EU op het gebied van onderzoek en innovatie: Een strategische benadering* (COM(2012) 497), die een accent legt op het bevorderen van integratie in of afstemming op de Europese onderzoeksruimte (EOR) op het gebied van nabuurschap.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

Het voorstel voor het Prima-initiatief is gebaseerd op artikel 185 VWEU. Op grond van dit instrument kan de EU bij de tenuitvoerlegging van het meerjarig kaderprogramma in overeenstemming met de betrokken lidstaten voorzien in deelname aan door verscheidene lidstaten uitgevoerde onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's, met inbegrip van de deelname aan de voor de uitvoering van die programma's tot stand gebrachte structuren.

- **Subsidiariteit (voor niet-exclusieve bevoegdheden)**

Het Prima-initiatief is een gezamenlijk programmeringsinitiatief dat is gebaseerd op en samengesteld uit nationale programma's en activiteiten van de deelnemende lidstaten en geassocieerde landen, met steun en deelname van de EU.

Het voorstel van de Commissie voor Horizon 2020 voorziet in de deelname van de EU aan het Prima-initiatief op grond van artikel 185 VWEU. Dat is voor de EU het geschikte instrument om het initiatief te steunen, omdat het zowel de coördinatie van de nationale onderzoeksprogramma's als de deelname van de EU aan dit gezamenlijke programmeringsinitiatief mogelijk maakt.

De nationale, bilaterale en transnationale programma's die tot nu toe zijn gebruikt voor het verbeteren van O&I op het gebied van watervoorziening en voedselsystemen bleken niet toereikend om grensoverschrijdende kwesties aan te pakken en bijkomende publieke en private investeringen aan te trekken.

Daarenboven zijn de uitdagingen op het gebied van watervoorziening en voedselsystemen in het Middellandse Zeegebied complex, met elkaar verbonden, transnationaal en multisectoraal. Ze vereisen transdisciplinair onderzoek en geïntegreerde oplossingen die ruimte bieden voor innovatie. Andere factoren, zoals het sociale gedrag van plattelandsgemeenschappen, economische belemmeringen of de stabiliteit van de juridische en institutionele kaders, kunnen de keuze van de meest gepaste maatregelen mee beïnvloeden. Geen enkel land zou in zijn eentje zo'n complexe materie aankunnen.

Uit de ervaring met soortgelijke initiatieven in het kader van artikel 185 blijkt dat maatregelen op het niveau van de Unie kunnen leiden tot een goed gecoördineerd en geïntegreerd programmeringsinitiatief dankzij:

- a) de schaalvoordelen, de reikwijdte en het samenbrengen van de kritische massa aan middelen;
- b) de hefboomeffecten, alsook de invloed op en de gevolgen voor het externe beleid van de EU en migratie;
- c) de bevordering van wereldwijde samenwerking en het Zuid-Europese nabuurschap.

- **Evenredigheid**

Het voorstel gaat niet verder dan nodig is om de beoogde doelstellingen te verwezenlijken. De deelname van de Unie aan het Prima-initiatief geschiedt binnen de kaders van de door het VWEU toegekende bevoegdheden en beperkt zich tot het faciliteren en ondersteunen (ook financieel) van de verwezenlijking van de Prima-doelstellingen door de deelnemende landen. De deelnemende landen zullen moeten samenwerken om de relevante nationale programma's en activiteiten beter te coördineren, op elkaar af te stemmen en te integreren, en uiteindelijk een gemeenschappelijke strategische onderzoeksagenda op lange termijn te ontwikkelen.

Zie ook het verslag van de effectbeoordeling, punt 6.5.

- **Keuze van instrumenten**

Uit de raadpleging van de belanghebbenden en de analyse en vergelijking van de verschillende opties in de effectbeoordeling blijkt dat artikel 185 VWEU de meest geschikte manier is om de doelstellingen van het Prima-initiatief te verwezenlijken. Ook de deelnemende landen hebben een voorkeur voor artikel 185 VWEU.

Een initiatief in het kader van artikel 185 VWEU is de meest efficiënte en effectieve wijze van interventie om de strategische en specifieke doelstellingen van het Prima-initiatief te verwezenlijken. In vergelijking met andere instrumenten is een initiatief in het kader van artikel 185 VWEU de beste garantie voor een maximaal totaal hefboomeffect dat bovendien stabiel, langdurig en geïntegreerd is.

Een initiatief in het kader van artikel 185 VWEU zou bevorderlijk zijn voor de ontwikkeling van gelijkwaardigere betrekkingen met de landen van het nabuurschap. De Unie en de betrokken landen zullen hun onderlinge prioriteiten samen bepalen en een nieuwe fase van samenwerking opstarten, overeenkomstig de prioriteiten van het Europees nabuurschapsbeleid.

3. RESULTATEN VAN EX-POSTEVALUATIES, RAADPLEGINGEN VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELINGEN

• Raadplegingen van belanghebbenden

Twee belangrijke raadplegingsactiviteiten werden georganiseerd in het kader van de effectbeoordeling van het Prima-initiatief:

- een 12 weken durende online publieke raadpleging, van 1 februari tot en met 24 april 2016;
- een evenement voor belanghebbenden in Malta op 17 maart 2016.

Verschillende belanghebbenden uit de onderzoeks- en academische wereld, het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld van Europa en het zuidelijke Middellandse Zeegebied hebben hun standpunt toegelicht. Bij de voorbereiding van het voorstel werden de vele ontvangen bijdragen volledig in acht genomen.

De geraadpleegde belanghebbenden waren voorstander van de optie in het kader van artikel 185.

• Bijeenbrengen en benutten van deskundigheid

Een groep externe deskundigen (de Prima-deskundigengroep) uit mediterrane en niet-mediterrane lidstaten en derde landen werd ingesteld om de effectbeoordeling te ondersteunen. De bevindingen van de groep werden vergeleken met de bevindingen uit andere bronnen (zoals een door de diensten van de Commissie uitgevoerd literatuuronderzoek en de resultaten van de online publieke raadpleging) en in aanmerking genomen bij de effectbeoordeling.

• Effectbeoordeling

Er werden tijdens de effectbeoordeling verschillende beleidsopties geïdentificeerd, die onderling verschilden qua omvang, geografische dekking en de gebruikte instrumenten. Al deze opties werden onderzocht met behulp van instrument nr. 14 van het instrumentarium voor betere regelgeving. Op basis hiervan werden de volgende beleidsopties in aanmerking genomen:

- Optie 0: geen beleidsverandering - referentiescenario – Horizon 2020 blijft op ad-hocbasis steun verlenen aan water- en voedselkwesties in het algemeen. Het is niet waarschijnlijk dat specifieke initiatieven voor de integratie van de mediterrane

O&I-systemen zullen worden gelanceerd. Afzonderlijke acties duren doorgaans drie tot vier jaar en hebben een beperkte invloed;

- Optie 1: de medefinancieringsactie van ERA-NET. Deze hoofdactiviteit in het kader van Horizon 2020 is de uitvoering van één medegefinancierde gezamenlijke projectoproep per actie, wat resulteert in de financiering van transnationale projecten voor onderzoek en/of innovatie. Afzonderlijke acties duren doorgaans vijf jaar. Deze optie zou bestaan uit een reeks medefinancieringsacties van ERA-NET en beperkt zich tot het resterende deel van Horizon 2020. Zo kan de innovatiedimensie niet worden benadrukt, aangezien de nationale programma's die samenwerken en hun activiteiten coördineren vooral gericht zijn op de onderzoeksactiviteiten van publieke onderzoeksorganisaties. Optie 1 zal naar verwachting de nationale subsidieprogramma's niet integreren in een gemeenschappelijke strategische onderzoeksagenda;
- Optie 2: een gezamenlijk Prima-initiatief in het kader van artikel 185 VWEU – hierdoor kan de EU voorzieningen treffen voor haar deelname aan door verscheidene lidstaten uitgevoerde onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's, met inbegrip van de deelname aan de voor de uitvoering van die programma's tot stand gebrachte structuren. Artikel 26 van de verordening betreffende het kaderprogramma Horizon 2020 bepaalt de voorwaarden en criteria voor het identificeren en voorstellen van een initiatief in het kader van artikel 185 VWEU.

De Commissie kan bijvoorbeeld alleen initiatieven voorstellen in het kader van artikel 185 indien er behoefte bestaat aan een specifieke uitvoeringsstructuur en de deelnemende landen veel belang hechten aan integratie op wetenschappelijk, beleidsmatig en financieel niveau. Deze optie houdt in dat er een alomvattende strategische onderzoeksagenda moet worden opgesteld, die volledig wordt geïmplementeerd via meerdere transnationale projectoproepen die door verschillende deelnemende landen worden opgezet en door een specifieke uitvoeringsstructuur wordt uitgevoerd. Dit is doorgaans een langetermijnverbintenis (tien jaar). De Unie zou financiële steun verlenen die overeenkomt met de nationale investeringen. Deze optie is de beste voor de verwezenlijking van de specifieke en algemene doelstellingen en de uitvoering van een aantal proef- en demonstratieprojecten in strategisch belangrijke gebieden met betrekking tot watervoorziening en voedselsystemen. De optie houdt ten volle rekening met de nuttige ervaring die – met betrekking tot het beheer van de financiële bijdrage van de Unie, de impact, enz. – bij de uitvoering van vroegere en lopende initiatieven in het kader van artikel 185 is opgedaan. Deze optie is ook ontwikkeld met het oog op een goed financieel beheer en de bescherming van de financiële belangen van de Unie door middel van adequate controles *vooraf*, financiële verslaglegging en controles *achteraf*.

Rekening houdend met de verwachte impact werden deze opties met elkaar vergeleken, waarbij het referentiescenario als maatstaf diende en de volgende criteria werden gehanteerd:

- doeltreffendheid: de voorgestelde opties moeten leiden tot een verbetering van het mediterrane O&I-kader op het gebied van watervoorziening en voedselsystemen;
- efficiëntie: de voorgestelde opties moeten de effecten verwezenlijken met de beste kosten/batenverhouding;
- samenhang met andere beleidsterreinen: de voorgestelde opties moeten sporen met andere uniale en nationale O&I-beleidsmaatregelen en programma's en met internationale coördinatie- en samenwerkingsbeleidsmaatregelen.

Eerdere en lopende initiatieven in het kader van artikel 185 VWEU bewijzen dat een dergelijk initiatief op een stabiele, langdurige en geïntegreerde wijze een groot hefboomeffect kan hebben op nationale publieke middelen en bijdragen tot:

- het structureren en integreren van nationale O&I- beleidsmaatregelen en programma's;
- het opstellen van stabiele en langdurige gezamenlijke strategische onderzoeksagenda's met acties op de juiste schaal en met de passende reikwijdte;
- de onderlinge afstemming van de nationale O&I-programma's;
- de betrokkenheid van partnerlanden op gelijkwaardige basis;
- de structurele betrokkenheid van de verschillende soorten belanghebbenden, zowel openbare als particuliere, waardoor hun respectievelijke kennis en financiële middelen worden samengebracht en ingezet;
- het duurzaam versterken van de O&I-capaciteiten.

- **Grondrechten**

Het initiatief stemt overeen met artikel 37 inzake milieubescherming van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie: "Een hoog niveau van milieubescherming en de verbetering van de kwaliteit van het milieu moeten in het beleid van de Unie worden geïntegreerd en overeenkomstig het beginsel van duurzame ontwikkeling worden gewaarborgd".

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

De verwachte gevolgen voor de begroting worden uiteengezet in het bij dit besluit gevoegde Financieel memorandum. De bijdrage van de EU, met inbegrip van de EVA-bijdrage, bedraagt maximaal 200 miljoen EUR. Dit bedrag is in lopende prijzen. De bijdrage van de EU maakt deel uit van de tenuitvoerlegging van Horizon 2020, het kaderprogramma voor onderzoek en ontwikkeling.

- Uit de middelen van DG Landbouw en Plattelandsontwikkeling:
 - maatschappelijke uitdaging 2 "Onderzoek en innovatie met betrekking tot landbouw – een toereikend aanbod van veilige en hoogwaardige voedselproducten verzekeren".
- Uit de middelen van DG O&I:
 - maatschappelijke uitdaging 2 "Voedselzekerheid, duurzame land- en bosbouw, marien en maritiem onderzoek en onderzoek naar binnenwateren, en bio-economie";
 - maatschappelijke uitdaging 5 "Klimaatactie, milieu, efficiënt gebruik van hulpbronnen en grondstoffen";
 - industrieel leiderschap.

De bijdrage van de EU aan de administratieve lasten bedraagt maximaal 5 %, dus 10 miljoen EUR.

De bijdrage van de EU zal worden beheerd door de Prima-uitvoeringsstructuur (indirect beheer van EU-fondsen). Vóór de overdracht van het beheer en het overmaken van de middelen zal de Prima-uitvoeringsstructuur worden onderworpen aan een beoordeling vooraf,

overeenkomstig de in artikel 61 van het Financieel Reglement opgenomen eisen, teneinde te beoordelen of deze over de nodige capaciteiten beschikt voor de tenuitvoerlegging van het programmeringsinitiatief, met inbegrip van het ontvangen, toewijzen en monitoren van de financiële bijdrage van de EU in het kader van het indirecte beheer van de EU-begroting.

De vaststelling van het besluit en van de tussen de Commissie en de specifieke uitvoeringsstructuur te sluiten delegatieovereenkomst waarborgen de bescherming van de financiële belangen van de EU. Het gevaar van niet-invordering wordt gedekt door de financiële garanties die de deelnemende landen tijdig en ten laatste vóór de ondertekening van de overdrachtsovereenkomst moeten bieden.

De deelnemende landen en de EU doen vooraf toezeggingen om bij te dragen aan het Prima-initiatief. De bijdrage van de EU ter waarde van maximaal 200 miljoen EUR uit het huidige meerjarig financieel kader zal voornamelijk worden gebruikt voor het financieren van acties onder contract die voortvloeien uit de door de Prima-uitvoeringsstructuur gelanceerde projectoproepen. Dit zal het geval zijn voor een reeks van zeven jaarlijkse werkprogramma's (2018 – 2024), waarbij de laatste toezegging van de Commissie in 2020 zal worden gebruikt voor de financiering van projecten die voortvloeien uit de projectoproepen in de periode 2020 – 2024. De deelnemende landen zullen in het jaarlijks werkprogramma een overzicht geven van hun activiteiten die door de nationale programma's worden gefinancierd en van de betrokken begrotingstoewijzingen aan deze activiteiten. De deelnemende staten zijn bewust van het feit dat zij reeds in de eerste jaren van de uitvoering van het programmeringsinitiatief substantiële bijdragen moeten leveren en geld voorschieten, net zoals ook de Unie van meet af aan middelen uit de EU-begroting ter beschikking zal stellen.

De bijdrage van de EU aan elk jaarlijks werkprogramma zal niet hoger zijn dan de bijdragen van de deelnemende landen. Er zal dus een evenwicht zijn tussen de bijdragen van de EU en die van de deelnemende landen, die minstens even groot zullen zijn. Dankzij dit mechanisme kan de EU haar bijdrage verminderen indien de deelnemende landen hun toezeggingen niet nakomen.

Voorts voorziet het wetgevingsvoorstel dat de Commissie op basis van de eerste twee jaarlijkse werkprogramma's evalueert of de deelnemende landen hun toezeggingen nakomen, wat een voorwaarde is voor de financiële bijdrage van de EU. Naar aanleiding van deze evaluatie kan de maximale EU-bijdrage worden herzien in overeenstemming met de toepasselijke bepaling die de mogelijkheid waarborgt dat de EU zijn financiële bijdrage beëindigt, vermindert of opschort, en die bepaalt dat *"als de deelnemende landen niet, slechts gedeeltelijk of te laat bijdragen aan de financiering van het Prima-initiatief, (...) de Commissie de financiële bijdrage van de Unie [kan] beëindigen, naar evenredigheid verlagen of opschorten, rekening houdend met het financieringsbedrag dat door de deelnemende landen is toegewezen voor de uitvoering van het Prima-initiatief."*

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Jaarlijkse werkprogramma's, regelingen betreffende monitoring, evaluatie en rapportage**

De jaarlijkse werkprogramma's van het Prima-initiatief zullen de samenhang en coördinatie tussen alle activiteiten bevorderen en ervoor zorgen dat zij bijdragen tot de verwezenlijking van de operationele, specifieke en algemene doelstellingen van het Prima-initiatief. Het

jaarlijks werkprogramma, dat door de Commissie moet worden goedgekeurd, zal het volgende omvatten:

- transnationale projectoproepen die worden gefinancierd door de Prima-uitvoeringsstructuur met een EU-bijdrage, overeenkomstig de regels voor deelname aan Horizon 2020;

- activiteiten die uitsluitend worden gefinancierd door de deelnemende landen en die onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor een evenredige bijdrage van de Unie. Deze activiteiten zullen in het jaarlijks werkprogramma worden opgenomen nadat op basis van een externe beoordeling door internationale collegiale toetsing is geconcludeerd dat zij overeenstemmen met de doelstellingen van het gezamenlijke Prima-initiatief. Zij zullen worden uitgevoerd in overeenstemming met door de deelnemende landen en de Commissie in overleg vast te stellen gemeenschappelijke beginselen. Tot deze activiteiten behoren oproepen voor transnationale projectvoorstellen die deel uitmaken van de verschillende programma's van de deelnemende landen, in welk geval de Prima-uitvoeringsstructuur de oproepen organiseert en de voorstellen evalueert. De activiteiten moeten ook in toenemende mate een hoger niveau van technologische paraatheid nastreven, zoals vastgesteld in de bijlagen bij de werkprogramma's van Horizon 2020².

De jaarlijkse rapportage van de Prima-uitvoeringsstructuur zal betrekking hebben op beide onderdelen. Dit maakt een nauwkeurige controle door de diensten van de Commissie mogelijk en vereenvoudigt, indien nodig, het nemen van corrigerende maatregelen, met name de verlaging van de EU-bijdragen aan bepaalde jaarlijkse werkprogramma's indien de deelnemende landen bij de uitvoering van de activiteiten hun toezeggingen niet zijn nagekomen, zodat hun bijdrage niet gelijk is aan die van de EU.

Het directoraat-generaal Onderzoek en Innovatie heeft gestandaardiseerde toezichtregelingen voor initiatieven in het kader van artikel 185 VWEU aangenomen. Deze regelingen gelden ook voor het gezamenlijke Prima-initiatief. De initiatieven moeten worden beoordeeld op hun doeltreffendheid, en dit zowel op programmaniveau (werden de algemene doelstellingen verwezenlijkt?) als op nationaal niveau (werden de doelstellingen van de afzonderlijke landen in acht genomen?).

De verantwoordelijkheden van de diensten van de Commissie, van de Prima-uitvoeringsstructuur en van de deelnemende landen met betrekking tot de toezicht- en controlemechanismen worden duidelijk onderscheiden in de basishandeling. Zij worden verder uitgewerkt in de delegatieovereenkomst tussen de Commissie en de Prima-uitvoeringsstructuur.

Het is de bedoeling dat er zowel een tussentijdse als een eindevaluatie plaatsvindt.

De Commissie zal er ook voor zorgen dat alle genomen en ondersteunde acties in het kader van het initiatief het Handvest van de grondrechten van de EU respecteren.

- **Afwijkingen van de regels voor deelname aan Horizon 2020**

De aanpak van het Prima-initiatief volgens de optie in het kader van artikel 185 vereist slechts beperkte afwijkingen van de regels voor deelname aan Horizon 2020. Om te zorgen voor een evenwichtige vertegenwoordiging van noordelijke en zuidelijke landen als centrale deelnemers aan de acties onder contract moet worden afgeweken van artikel 9, lid 1, onder b)

² Besluit C(2016) 4614 van de Europese Commissie van 25 juli 2016.

van Verordening (EU) nr. 1290/2013, en moet de deelname worden vereist van minimum drie juridische entiteiten die in drie verschillende deelnemende landen zijn gevestigd, waarvan één is gevestigd in een lidstaat of in een aan Horizon 2020 geassocieerd land en één in een al dan niet aan Horizon 2020 geassocieerd derde land. Een afwijking van artikel 9, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1290/2013 is nodig om ervoor te zorgen dat de minimale voorwaarden om in aanmerking te komen voor deelname aan acties onder contract met als voorwaarde dat ten minste één juridische entiteit deelneemt niet discriminerend zijn voor in derde landen gevestigde entiteiten die als deelnemende landen deelnemen aan het Prima-initiatief. Deze afwijking zou slechts gelden in het uitzonderlijke geval dat projectoproepen in het jaarlijks werkprogramma acties omvatten met één begunstigde, en onder voorbehoud van goedkeuring door de Commissie. Afwijkingen van artikel 12 van Verordening (EU) nr. 1290/2013 zijn nodig om de samenwerking uit te breiden door middel van door de Prima-uitvoeringsstructuur gelanceerde projectoproepen in samenwerking met juridische entiteiten die geen derde landen of internationale organisaties zijn.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de deelname van de Unie aan een door verscheidene lidstaten gezamenlijk opgezet partnerschap voor onderzoek en innovatie in het Middellandse Zeegebied (het Prima-initiatief)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 185 en artikel 188, tweede alinea,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité³,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In de Mededeling "Europa 2020 – Een strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei" van 3 maart 2010 benadrukt de Commissie dat er gunstige voorwaarden moeten worden geschapen voor investeringen in kennis en innovatie om te komen tot slimme, duurzame en inclusieve groei in de Unie. Deze strategie is zowel door het Europees Parlement als door de Raad onderschreven.
- (2) Bij Verordening (EU) nr. 1291/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁴ is Horizon 2020 - het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020) ("Horizon 2020") vastgesteld. Horizon 2020 is gericht op het bereiken van een groter effect op onderzoek en innovatie door bij te dragen aan de versterking van publiek-publieke partnerschappen, onder meer door deelname van de Unie aan door verscheidene lidstaten gezamenlijk opgezette programma's.
- (3) Publiek-publieke partnerschappen moeten als doel hebben grotere synergie tot stand te brengen, de coördinatie te intensiveren en overlapping met uniale, internationale, nationale en regionale onderzoeksprogramma's te voorkomen, en moeten de algemene beginselen van Horizon 2020, in het bijzonder de beginselen in verband met openheid en transparantie, volledig naleven.
- (4) In Verordening (EU) nr. 1291/2013 worden "Klimaatactie, milieu, efficiënt gebruik van hulpbronnen en grondstoffen" en "Voedselzekerheid, duurzame land- en bosbouw, marien en maritiem onderzoek en onderzoek inzake binnenwateren en de bio-economie" geïdentificeerd als twee van de belangrijkste maatschappelijke uitdagingen die moeten worden aangepakt door ondersteuning van investeringen in onderzoek en innovatie. Bovendien wordt in Verordening (EU) nr. 1291/2013 erkend dat, gezien de

³ PB C ... [advies ESC].

⁴ Verordening (EU) nr. 1291/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van Horizon 2020 - het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020) en tot intrekking van Besluit nr. 1982/2006/EG (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 104).

transnationale en mondiale aard van het klimaat en het milieu, de schaal en complexiteit ervan en de internationale dimensie van de toeleveringsketen van levensmiddelen en landbouwproducten, de onderzoeks- en innovatie-activiteiten met betrekking tot deze uitdagingen beter op EU-niveau en daarbuiten worden uitgevoerd.

- (5) In Verordening (EU) nr. 1291/2013 wordt gewezen op de noodzaak van internationale samenwerking met derde landen voor een doeltreffende benadering van gemeenschappelijke uitdagingen. Internationale samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie is een basisaspect van het mondiale engagement van de Unie en speelt een belangrijke rol in het partnerschap van de Unie met de nabuurschapslanden. Deze samenwerking strookt met de aanpak van het Europees nabuurschapsbeleid, waarbij het samenwerkingsniveau met elk nabuurschapsland verschilt naargelang hun engagement ten aanzien van de Unie.
- (6) In haar mededeling van 7 juni 2016 over een nieuw samenwerkingskader met derde landen in het kader van de Europese migratieagenda heeft de Commissie benadrukt dat op alle beleidsterreinen, inclusief onderzoek en innovatie, inspanningen moeten worden geleverd om de onderliggende oorzaken van migratie aan te pakken door middel van een nieuw samenwerkingsmodel met particuliere investeerders, een strategische inzet van de beperkte begrotingsmiddelen en bijzondere aandacht voor kleine en middelgrote ondernemingen en duurzame infrastructuur.
- (7) Op 23 december 2014 heeft een groep van 19 landen van het Middellandse Zeegebied bij de Commissie een voorstel ingediend voor een gezamenlijk programmeringsinitiatief onder de naam "Partnerschap voor onderzoek en innovatie in het Middellandse Zeegebied" (het Prima-initiatief). 14 van deze landen zijn overeengekomen om financiële middelen uit te trekken voor de gezamenlijke verwezenlijking van het Prima-initiatief: Cyprus, Frankrijk, Griekenland, Italië, Luxemburg, Malta, Portugal, Spanje en Tsjechië, wat de lidstaten van de Unie betreft; Israël en Tunesië, wat de met Horizon 2020 geassocieerde derde landen betreft; Egypte, Libanon en Marokko, wat de niet met Horizon 2020 geassocieerde derde landen betreft.
- (8) Het Prima-initiatief beoogt de uitvoering van een gezamenlijk programmeringsinitiatief voor de ontwikkeling en vaststelling van innovatieve en geïntegreerde manieren om de efficiëntie, veiligheid, beveiliging en duurzaamheid van de voedselproductie en watervoorziening in het Middellandse Zeegebied te verbeteren. Het Prima-initiatief moet bijdragen tot de verwezenlijking van de recentelijk overeengekomen doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling en de toekomstige Europese strategie voor duurzame ontwikkeling.
- (9) Om ervoor te zorgen dat Egypte, Libanon en Marokko, die niet met Horizon 2020 geassocieerde derde landen zijn, aan het Prima-initiatief kunnen deelnemen, moeten de Unie en deze derde landen middels het sluiten van internationale overeenkomsten de juridische regeling van dit besluit tot deze landen uitbreiden.
- (10) Conform de doelstellingen van Horizon 2020 mag elke andere lidstaat en elk ander met Horizon 2020 geassocieerd derde land aan het Prima-initiatief deelnemen indien zij zich ertoe verbinden om initiatief mee te financieren.
- (11) Met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van het Prima-initiatief moet de deelname van niet met Horizon 2020 geassocieerde derde landen, en met name landen van het zuidelijke Middellandse Zeegebied, mogelijk zijn, indien zij zich ertoe verbinden om het initiatief mee te financieren en indien de Prima-uitvoeringsstructuur

de deelname goedkeurt. De deelname moet ook in de desbetreffende internationale overeenkomst tussen dat derde land en de Unie zijn voorzien.

- (12) Met het oog op de gezamenlijke uitvoering van het Prima-initiatief moet een uitvoeringsstructuur worden gevormd (de "Prima-uitvoeringsstructuur"). Deze uitvoeringsstructuur moet de financiële bijdrage van de Unie ontvangen en moet een doelmatige uitvoering van het Prima-initiatief waarborgen.
- (13) Voor de financiële bijdrage van de Unie is vereist dat de deelnemende landen formeel toezeggen dat zij zullen bijdragen aan de financiering van het Prima-initiatief en dat zij deze toezeggingen nakomen in overeenstemming met de bepalingen van dit besluit. De deelnemende landen moet de nodige flexibiliteit worden geboden om naar keuze financieel bij te dragen aan de Prima-uitvoeringsstructuur met het oog op de financiering van acties onder contract, zodat een hoge mate van financiële integratie wordt bereikt. Voorts moeten de deelnemende landen financieel of niet-financieel bijdragen aan activiteiten die zonder bijdrage van de Unie worden uitgevoerd. De periode waarin de deelnemende landen hun bijdrage moeten leveren, moet duidelijk worden vastgesteld.
- (14) Er moet een maximum worden vastgesteld voor de bijdrage van de Unie aan het Prima-initiatief met middelen van Horizon 2020. Met inachtneming van dat maximum moet de bijdrage van de Unie gelijk zijn aan de bijdrage van de deelnemende landen aan het Prima-initiatief, teneinde een sterk hefboomeffect te verkrijgen en te zorgen voor een sterkere integratie van de programma's van de deelnemende landen. Het moet mogelijk zijn om een gedeelte van de Unie-bijdrage te gebruiken voor de administratieve kosten van de Prima-uitvoeringsstructuur.
- (15) Om te voorkomen dat de uitvoering van het Prima-initiatief te lang aansleept, moet een uiterste termijn worden vastgesteld voor het opstarten van de laatste activiteiten, met inbegrip van de lancering van de laatste projectoproepen.
- (16) De activiteiten van het Prima-initiatief moeten in overeenstemming zijn met de doelstellingen en de prioriteiten inzake onderzoek en innovatie van Horizon 2020 en met de in artikel 26 van Verordening (EU) nr. 1291/2013 vastgelegde algemene beginselen en voorwaarden. Het Prima-initiatief moet rekening houden met de OESO-definities betreffende het niveau van technologische paraatheid in de classificatie van technologisch onderzoek, productontwikkeling en demonstratieactiviteiten.
- (17) Met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van het Prima-initiatief zou de Prima-uitvoeringsstructuur de deelnemers aan acties die door deze uitvoeringsstructuur worden gefinancierd vooral via subsidies moeten financieren. Deze acties moeten worden geselecteerd na openbare vergelijkende projectoproepen onder verantwoordelijkheid van de Prima-uitvoeringsstructuur.
- (18) De door het Prima-initiatief beheerde projectoproepen moeten ook worden bekendgemaakt op het gemeenschappelijke deelnemersportaal, alsmede via andere door de Commissie beheerde elektronische verspreidingsmiddelen van Horizon 2020.
- (19) De financiële bijdrage van de Unie moet worden beheerd overeenkomstig het beginsel van goed financieel beheer en de relevante regels voor indirect beheer zoals

vastgesteld bij Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad⁵ en Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1268/2012 van de Commissie⁶.

- (20) Ter bescherming van de financiële belangen van de Unie moet de Commissie het recht hebben om de financiële bijdrage van de Unie te verlagen, op te schorten of te beëindigen als het Prima-initiatief ontoereikend, slechts gedeeltelijk of te laat wordt uitgevoerd, dan wel als de deelnemende landen niet, slechts gedeeltelijk of te laat bijdragen aan de financiering van het Prima-initiatief.
- (21) De deelname aan acties onder contract die door de Prima-uitvoeringsstructuur worden gefinancierd, wordt bepaald door Verordening (EU) nr. 1290/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁷. Wegens de specifieke uitvoeringsvereisten voor het Prima-initiatief is het echter nodig te voorzien in afwijkingen van die verordening, overeenkomstig artikel 1, lid 3, daarvan.
- (22) Afwijkingen van artikel 9, lid 1, onder b), en lid 3, van Verordening (EU) nr. 1290/2013 zijn noodzakelijk om rekening te houden met de specifieke kenmerken die voortvloeien uit het geografische toepassingsgebied van het Prima-initiatief, door middel van een verdere aanpassing van de minimale voorwaarden om in aanmerking te komen voor deelname aan acties onder contract. Om te zorgen voor een evenwichtige kern voor deelname aan acties onder contract, met deelname van zowel noordelijke als zuidelijke landen, moet in afwijking van artikel 9, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1290/2013, worden vastgesteld dat het aantal deelnemers aan een actie bestaat uit minimaal drie juridische entiteiten die gevestigd zijn in drie verschillende deelnemende landen, waarvan één een lidstaat of een met Horizon 2020 geassocieerd land en één een al dan niet met Horizon 2020 geassocieerd derde land is. Er is een afwijking van artikel 9, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1290/2013 nodig om ervoor te zorgen dat de minimale voorwaarden om in aanmerking te komen voor deelname aan acties onder contract niet discriminerend zijn voor in derde landen gevestigde entiteiten die als deelnemend land aan het Prima-initiatief deelnemen. Om ervoor te zorgen dat de voorwaarden niet discriminerend zijn voor in derde landen gevestigde entiteiten die als deelnemende landen aan het Prima-initiatief deelnemen, moet worden bepaald dat naast de in artikel 10, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1290/2013 bedoelde entiteiten ook in deelnemende landen gevestigde juridische entiteiten in aanmerking komen voor financiering. Er zijn afwijkingen van artikel 12 van Verordening (EU) nr. 1290/2013 nodig om via gezamenlijke, door de Prima-uitvoeringsstructuur gelanceerde projectoproepen de samenwerking te kunnen uitbreiden tot andere juridische entiteiten dan derde landen en internationale organisaties.
- (23) Ten behoeve van de vereenvoudiging moeten de administratieve lasten voor alle betrokken partijen worden verminderd. Overlappende controles en onevenredige documentatie en verslaglegging moeten worden vermeden. Bij het uitvoeren van

⁵ Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 (PB L 298 van 26.10.2012, blz. 1).

⁶ Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1268/2012 van de Commissie van 29 oktober 2012 houdende uitvoeringsvoorschriften voor Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 362 van 31.12.2012, blz. 1).

⁷ Verordening (EU) nr. 1290/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van de regels voor de deelname aan acties en de verspreiding van resultaten in het kader van "Horizon 2020 - het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020)" en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1906/2006 (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 81).

controles moet in voorkomend geval rekening worden gehouden met de specifieke kenmerken van de nationale programma's.

- (24) Bij controles van de ontvangers van financiële middelen van de Unie die in het kader van dit besluit worden verstrekt, moet een verlichting van de administratieve lasten gewaarborgd zijn, overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1291/2013.
- (25) De financiële belangen van de Unie moeten gedurende de hele uitgavencyclus worden beschermd door middel van proportionele maatregelen, waaronder de preventie, de opsporing en het onderzoek van onregelmatigheden, de terugvordering van verloren gegane, ten onrechte betaalde of slecht bestede middelen en, voor zover van toepassing, het opleggen van administratieve sancties overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012.
- (26) De Commissie moet in een tussentijdse evaluatie met name de kwaliteit en de doelmatigheid van het Prima-initiatief en de gemaakte voortgang naar de vastgestelde doelstellingen beoordelen, een eindevaluatie verrichten, en verslagen over die evaluaties opstellen.
- (27) Op verzoek van de Commissie moeten de Prima-uitvoeringsstructuur en de deelnemende landen alle informatie verstrekken die de Commissie moet opnemen in de evaluatieverslagen over het Prima-initiatief.
- (28) Het doel van dit besluit is om de onderzoeks- en innovatiestelsels en -activiteiten in de mediterrane landen op het gebied van watervoorziening en voedselsystemen beter te integreren en op één lijn te brengen. Om de problemen van het Middellandse Zeegebied aan te pakken is er onderzoek en innovatie op grote schaal nodig, omdat de grootste knelpunten systemisch van aard zijn. De omvang van het onderzoek en de innovatie is complex, multidisciplinair en grensoverschrijdend en vereist een grensoverschrijdende aanpak met de deelname van meerdere actoren. Een gezamenlijke aanpak met de deelname van verschillende landen die hun financiële en intellectuele middelen bundelen kan helpen om de vereiste schaal en reikwijdte te bereiken. Aangezien de doelstelling dus beter op het niveau van de Unie kan worden verwezenlijkt door het integreren van nationale inspanningen tot een samenhangende Europese benadering, door het bijeenbrengen van gecompartmenteerde nationale onderzoeksprogramma's, door bij te dragen aan het opzetten van gemeenschappelijke, grensoverschrijdende onderzoeks- en financieringsstrategieën, en door de vereiste kritische massa van actoren en investeringen te verwezenlijken, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Het onderhavige besluit van het Europees Parlement en de Raad gaat, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag vervatte proportionaliteitsbeginsel, niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (29) De Unie moet derhalve deelnemen aan het Prima-initiatief,

HEBBEN HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Deelname aan het Prima-initiatief

1. De Unie neemt deel aan het partnerschap voor onderzoek en innovatie in het Middellandse Zeegebied (het "Prima-initiatief"), gezamenlijk opgezet door [Cyprus, Frankrijk, Griekenland, Israël, Italië, Luxemburg, Malta, Portugal, Spanje, Tsjechië,

en Tunesië] (de "deelnemende landen"), overeenkomstig de in dit besluit vastgestelde voorwaarden.

2. Egypte, Libanon en Marokko worden deelnemende landen onder voorbehoud van de sluiting van internationale overeenkomsten met de Unie over de voorwaarden voor hun deelname aan het Prima-initiatief.
3. Elke lidstaat die en elk met Horizon 2020 geassocieerd land dat niet in lid 1 is vermeld, kan aan het Prima-initiatief deelnemen, mits aan de in artikel 4, lid 1, onder c), van dit besluit bepaalde voorwaarde wordt voldaan. Indien aan die voorwaarde wordt voldaan, wordt de lidstaat of het land beschouwd als een deelnemend land voor de doeleinden van dit besluit.
4. Een niet met Horizon 2020 geassocieerd land dat niet in lid 2 is vermeld, kan aan het Prima-initiatief deelnemen op voorwaarde dat:
 - a) het voldoet aan de voorwaarde van artikel 4, lid 1, onder c) van dit besluit;
 - b) de Prima-uitvoeringsstructuur de deelname goedkeurt nadat is onderzocht of de deelname van het land relevant is voor de verwezenlijking van de doelstellingen van het Prima-initiatief; en
 - c) het een internationale overeenkomst sluit met de Unie over de voorwaarden voor deelname aan het Prima-initiatief.

Indien het land voldoet aan de voorwaarden in de eerste alinea, wordt het beschouwd als een deelnemend land voor de doeleinden van dit besluit.

Artikel 2

Doelstellingen van het Prima-initiatief

1. De algemene doelstelling van het Prima-initiatief is het ontwikkelen van volledig geteste en gedemonstreerde gemeenschappelijke innovatieve oplossingen voor de watervoorziening en voedselsystemen in het Middellandse Zeegebied, zodat deze klimaatbestendiger, efficiënter, kosteneffectiever en duurzamer worden en zodat ertoe wordt bijgedragen om de problemen op het gebied van voeding, gezondheid, welzijn en migratie bij de wortel aan te pakken.
2. Om bij te dragen aan het bereiken van de algemene doelstelling moet het Prima-initiatief de volgende specifieke doelstellingen verwezenlijken:
 - i) de ontwikkeling van een stabiele en langlopende gemeenschappelijke strategische agenda op het gebied van watervoorziening en voedselsystemen;
 - ii) de gerichtheid van alle nationale O&I-programma's op de uitvoering van de strategische agenda;
 - iii) de structurele betrokkenheid van alle relevante publieke en private actoren bij de uitvoering van de strategische agenda door het bundelen van kennis en financiële middelen om de benodigde kritische massa te bereiken;
 - iv) de versterking van de financiering en de uitvoeringscapaciteit van alle betrokken actoren.

Artikel 3
Financiële bijdrage van de Unie aan het Prima-initiatief

1. De financiële bijdrage van de Unie aan het Prima-initiatief bedraagt ten hoogste 200 000 000 EUR en is gelijk aan de bijdragen van de deelnemende landen.
2. De financiële bijdrage van de Unie wordt betaald uit de kredieten die in de algemene begroting van de Unie zijn toegewezen aan de relevante onderdelen van het bij Besluit 2013/743/EU van de Raad⁸ vastgestelde specifieke programma tot uitvoering van Horizon 2020, en met name uit onderdeel II "Industrieel leiderschap" en onderdeel III "Maatschappelijke uitdagingen", met inachtneming van artikel 58, lid 1, onder c), punt vi), en de artikelen 60 en 61 van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012.
3. De financiële bijdrage van de Unie wordt gebruikt door de Prima-uitvoeringsstructuur voor:
 - a) de financiering van activiteiten als bedoeld in artikel 6, lid 1, onder a);
 - b) de administratieve kosten van de Prima-uitvoeringsstructuur, tot maximaal 5 % van de financiële bijdrage van de Unie.

Artikel 4
Voorwaarden voor de financiële bijdrage van de Unie aan het Prima-initiatief

1. De financiële bijdrage van de Unie wordt verleend nadat het volgende is geregeld:
 - a) de deelnemende landen tonen aan dat het Prima-initiatief wordt opgezet overeenkomstig de voorwaarden van dit besluit;
 - b) de deelnemende landen of de door de deelnemende landen aangewezen organisaties wijzen een entiteit met rechtspersoonlijkheid, zoals bedoeld in artikel 58, lid 1, onder c), punt vi) van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012, aan als Prima-uitvoeringsstructuur. Deze uitvoeringsstructuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Prima-initiatief en voor de ontvangst, toewijzing en monitoring van de eventuele financiële bijdrage van de Unie en, in voorkomend geval, van de deelnemende landen, en garandeert dat alle acties worden ondernomen die nodig zijn om de doelstellingen van het Prima-initiatief te verwezenlijken;
 - c) elk deelnemend land verbindt zich ertoe om bij te dragen aan de financiering van het Prima-initiatief;
 - d) de Prima-uitvoeringsstructuur toont haar capaciteit aan om het Prima-initiatief uit te voeren, met inbegrip van het ontvangen, toewijzen en monitoren van de bijdrage van de Unie in het kader van indirect beheer van de Uniebegroting overeenkomstig de artikelen 58, 60 en 61 van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012;
 - e) er wordt een bestuursmodel voor het Prima-initiatief opgezet in overeenstemming met artikel 12;

⁸ Besluit 2013/743/EU van de Raad van 3 december 2013 tot vaststelling van het specifieke programma tot uitvoering van "Horizon 2020" — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020) en tot intrekking van de Besluiten 2006/971/EG, 2006/972/EG, 2006/973/EG, 2006/974/EG en 2006/975/EG (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 965).

- f) na goedkeuring door de Commissie neemt de Prima-uitvoeringsstructuur de in artikel 6, lid 6, bedoelde gemeenschappelijke beginselen aan.
2. Tijdens de uitvoering van het Prima-initiatief is de financiële bijdrage van de Unie tevens afhankelijk van de volgende voorwaarden:
- a) de verwezenlijking door de Prima-uitvoeringsstructuur van de in artikel 2 omschreven doelstellingen en de in artikel 6 bedoelde activiteiten;
 - b) de instandhouding van een passend en doelmatig bestuursmodel, overeenkomstig artikel 12;
 - c) de naleving van de verslagleggingsvereisten van artikel 60, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 door het Prima-initiatief;
 - d) de nakoming van de in lid 1, onder c), bedoelde verbintenissen door de deelnemende landen.
3. De Commissie beoordeelt of de deelnemende landen hun toezeggingen nakomen, in het bijzonder via de eerste twee jaarlijkse werkprogramma's van het Prima-initiatief. Na die beoordeling wordt de in artikel 3, lid 1, bedoelde maximale bijdrage van de Unie herzien overeenkomstig artikel 9.

Artikel 5

Bijdragen van de deelnemende landen aan het Prima-initiatief

1. De deelnemende landen leveren financiële of niet-financiële bijdragen ter waarde van ten minste 200 000 000 EUR gedurende de periode vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit tot en met 31 december 2028, of zij zorgen ervoor dat hun nationale financieringsorganen deze bijdragen leveren.
2. Bijdragen van de deelnemende landen of van hun financieringsorganen bestaan uit het volgende:
- a) in voorkomend geval, financiële bijdragen aan de Prima-uitvoeringsstructuur met het oog op de financiering van acties onder contract als bedoeld in artikel 6, lid 1, onder a);
 - b) financiële en niet-financiële bijdragen bij de uitvoering van de in artikel 6, lid 1, onder b), bedoelde activiteiten; en
 - c) financiële bijdragen aan de administratieve kosten van de Prima-uitvoeringsstructuur die niet worden gedekt door de in artikel 3, lid 3, onder b), bedoelde bijdrage van de Unie.
3. Niet-financiële bijdragen als bedoeld in lid 2, onder b), van dit artikel omvatten kosten die de deelnemende landen via hun nationale financieringsorganen hebben gemaakt bij de uitvoering van de in artikel 6, lid 1, onder b), bedoelde activiteiten, na aftrek van de directe of indirecte financiële bijdrage van de Unie aan die kosten.
4. Met het oog op de waardering van de in lid 2, onder b), bedoelde bijdragen worden de kosten vastgesteld volgens de gebruikelijke boekhoudkundige methoden van de deelnemende landen of betrokken financieringsorganen, de toepasselijke boekhoudkundige normen van het deelnemende land waar de desbetreffende nationale financieringsorganen zijn gevestigd en de toepasselijke internationale boekhoudnormen/internationale normen voor financiële verslaglegging. De kosten worden gecertificeerd door een onafhankelijke controleur die door de deelnemende landen of door de nationale financieringsorganen wordt aangewezen. Indien er naar

aanleiding van de certificering twijfel ontstaat, kan de waarderingsmethode door de Prima-uitvoeringsstructuur worden geverifieerd. Mocht er daarna nog onduidelijkheid zijn, dan kan de Prima-uitvoeringsstructuur een financiële controle uitvoeren.

5. De in lid 2, onder a) en b), bedoelde bijdragen die als bijdragen van de deelnemende landen gelden, moeten worden geleverd na de inwerkingtreding van dit besluit wat de activiteiten van het eerste jaarlijks werkprogramma van het Prima-initiatief betreft, en na de goedkeuring van de daaropvolgende jaarlijkse werkprogramma's door de Prima-uitvoeringsstructuur.

Artikel 6

Activiteiten en uitvoering van het Prima-initiatief

1. Het Prima-initiatief zal steun verlenen aan de volgende activiteiten:
 - a) acties onder contract in de zin van Verordening (EU) nr. 1290/2013 en (EU) nr. 1291/2013 die door de Prima-uitvoeringsstructuur worden gefinancierd overeenkomstig artikel 7, voornamelijk in de vorm van subsidies na door de Prima-uitvoeringsstructuur gelanceerde transnationale open en vergelijkende projectoproepen, met inbegrip van:
 - i) onderzoeks- en innovatieacties of innovatieacties zoals demonstratieprojecten, proefinstallaties, tests, precommerciële toepassingen, waarbij met name naar een hoger niveau van technologische paraatheid wordt gestreefd;
 - ii) coördinatie en ondersteuning van acties die tot doel hebben informatie te verspreiden over het Prima-initiatief en de impact ervan zo groot mogelijk te maken;
 - b) activiteiten gefinancierd door de deelnemende landen via hun nationale financieringsorganen zonder bijdrage van de Unie, die in toenemende mate streven naar een hoger niveau van technologische paraatheid en die uit het volgende bestaan:
 - i) activiteiten die na door de Prima-uitvoeringsstructuur gelanceerde transnationale open en concurrerende projectoproepen worden geselecteerd, die door de nationale financieringsorganen in het kader van de nationale programma's van de deelnemende landen worden beheerd en die hoofdzakelijk via subsidies worden gefinancierd;
 - ii) activiteiten in het kader van de nationale programma's van de deelnemende landen.
2. Het Prima-initiatief zal worden uitgevoerd op basis van de jaarlijkse werkprogramma's die de Prima-uitvoeringsstructuur, na goedkeuring door de Commissie, aan het einde van het voorafgaande jaar vaststelt. Bij wijze van uitzondering kan het jaarlijks werkprogramma voor 2018 van het Prima-initiatief uiterlijk op 31 maart 2018 worden vastgesteld. De Prima-uitvoeringsstructuur maakt het jaarlijks werkprogramma openbaar.
3. Activiteiten mogen uitsluitend worden gefinancierd in het kader van het Prima-initiatief indien zij zijn opgenomen in het jaarlijks werkprogramma van het Prima-initiatief. In het jaarlijks Prima-werkprogramma zal een onderscheid worden gemaakt tussen de in lid 1, onder a), bedoelde activiteiten, de in lid 1, onder b), bedoelde activiteiten en de administratieve kosten van de Prima-uitvoeringsstructuur.

Daarnaast wordt een raming gegeven van de bijbehorende uitgaven en hoeveel middelen er zijn toegewezen aan activiteiten die dankzij een bijdrage van de Unie worden gefinancierd en aan activiteiten die dankzij een bijdrage van de deelnemende landen via hun nationale financieringsorganen zonder bijdrage van de Unie worden gefinancierd. Het jaarlijks Prima-werkprogramma bevat tevens de geraamde waarde van de niet-financiële bijdragen van de deelnemende landen als bedoeld in artikel 5, lid 2, onder b).

4. De laatste activiteiten die worden gefinancierd, met inbegrip van de laatste projectoproepen in het kader van de desbetreffende jaarlijkse Prima-werkprogramma's, worden uiterlijk op 31 december 2024 gelanceerd. In naar behoren gemotiveerde gevallen kunnen zij tot en met 31 december 2025 worden gelanceerd.
5. Activiteiten die door de deelnemende landen via hun nationale financieringsorganen zonder bijdrage van de Unie worden gefinancierd, kunnen alleen worden opgenomen in het jaarlijks werkprogramma van het Prima-initiatief na de positieve uitkomst van een door de Prima-uitvoeringsstructuur georganiseerde onafhankelijke externe beoordeling door internationale collegiale toetsing, met inachtneming van de doelstellingen van het Prima-initiatief.
6. Activiteiten die zijn opgenomen in het jaarlijks Prima-werkprogramma en die door de deelnemende landen via hun nationale financieringsorganen zonder bijdrage van de Unie worden gefinancierd, worden uitgevoerd in overeenstemming met gemeenschappelijke beginselen die na goedkeuring door de Commissie door de Prima-uitvoeringsstructuur worden vastgesteld. De gemeenschappelijke beginselen moeten in overeenstemming zijn met de beginselen in dit besluit, in titel VI van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 en in Verordening (EU) nr. 1290/2013, met name de beginselen van gelijke behandeling, transparantie, onafhankelijke collegiale toetsing en selectie. Na goedkeuring door de Commissie stelt de Prima-uitvoeringsstructuur ook vast aan welke vereisten voor verslaglegging de deelnemende landen moeten voldoen jegens de uitvoeringsstructuur, waaronder die met betrekking tot de indicatoren voor elk van deze activiteiten.
7. De in lid 1, onder b), punt i), bedoelde activiteiten moeten niet alleen overeenstemmen met de in lid 6 bedoelde gemeenschappelijke beginselen, maar zij moeten ook aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - a) De voorstellen betreffen transnationale projecten, met een deelname van ten minste drie onafhankelijke juridische entiteiten gevestigd in drie verschillende deelnemende landen, waarvan:
 - i) één is gevestigd in een lidstaat of in een met Horizon 2020 geassocieerd land, en
 - ii) één is gevestigd in een derde land dat op de sluitingsdatum van de desbetreffende projectoproepen als een deelnemend land wordt beschouwd uit hoofde van dit besluit.
 - b) De voorstellen worden geselecteerd na transnationale projectoproepen en volgens een procedure in twee fasen. De eerste fase bestaat uit een beoordeling op nationaal of transnationaal niveau van de voorstellen die zijn ingediend door juridische entiteiten die in aanmerking komen voor financiering uit hoofde van de desbetreffende nationale programma's. De tweede fase bestaat uit één door de Prima-uitvoeringsstructuur georganiseerde onafhankelijke beoordeling door

internationale collegiale toetsing. In de tweede fase worden de voorstellen, met de medewerking van ten minste drie onafhankelijke deskundigen, geëvalueerd op basis van de volgende toekenningscriteria: excellentie, impact, kwaliteit en efficiëntie van de uitvoering.

- c) De voorstellen worden gerangschikt volgens de evaluatieresultaten. De Prima-uitvoeringsstructuur maakt een selectie op basis van deze rangschikking. De deelnemende landen komen tot overeenstemming over een passende financieringswijze die het mogelijk maakt om zo veel mogelijk voorstellen te financieren op basis van deze rangschikking, in het bijzonder door reservebedragen te verstrekken voor de nationale bijdragen voor projectoproepen.
8. De Prima-uitvoeringsstructuur monitort de uitvoering van alle activiteiten van het jaarlijks Prima-werkprogramma en brengt daarover verslag uit aan de Commissie.
9. Elke mededeling of bekendmaking in verband met de activiteiten van het Prima-initiatief, die in samenwerking met het Prima-initiatief tot stand komt, wordt, ongeacht of deze uitgaat van de Prima-uitvoeringsstructuur, een deelnemend land of diens nationale financieringsorganen, of deelnemers aan een activiteit, aangeduid of medeaangeduid als "[naam van de activiteit] is onderdeel van het door de Europese Unie gesteunde programma van het Prima-initiatief".

Artikel 7

Regels voor deelname en verspreiding

1. De Prima-uitvoeringsstructuur wordt beschouwd als een financieringsorgaan in de zin van Verordening (EU) nr. 1290/2013 en verleent financiële steun voor acties onder contract als bedoeld in artikel 6, lid 1, onder a), van dit besluit in overeenstemming met de voorschriften van deze verordening, behoudens de afwijkingen als bepaald in dit artikel.
2. In afwijking van artikel 9, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1290/2013, bedraagt het minimumaantal deelnemers drie juridische entiteiten die gevestigd zijn in drie verschillende deelnemende landen waarvan:
 - a) één is gevestigd in een lidstaat of in een met Horizon 2020 geassocieerd land, en
 - b) één is gevestigd in een derde land dat vóór de uiterste termijn voor het indienen van de desbetreffende projectoproepen als een deelnemend land wordt beschouwd uit hoofde van dit besluit.
3. In afwijking van artikel 9, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1290/2013, geldt, in naar behoren gemotiveerde gevallen die in het jaarlijks Prima-werkprogramma zijn voorzien, als minimumvoorwaarde dat één juridische entiteit deelneemt die in een deelnemend land is gevestigd dat ofwel een lidstaat is, ofwel een met Horizon 2020 geassocieerd land, ofwel een derde land dat vóór de uiterste termijn voor het indienen van de desbetreffende projectoproepen als een deelnemend land wordt beschouwd uit hoofde van dit besluit.
4. Afgezien van de deelnemers die in aanmerking komen voor financiering uit hoofde van artikel 10, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1290/2013, komen ook juridische entiteiten die in een deelnemend land zijn gevestigd in aanmerking voor financiering.
5. In afwijking van artikel 12 van Verordening (EU) nr. 1290/2013, kan de Prima-uitvoeringsstructuur, voor zover dergelijke activiteiten in het jaarlijks

werkprogramma van het Prima-initiatief zijn opgenomen, gezamenlijke projectoproepen lanceren met derde landen die geen deelnemende landen zijn of met de wetenschappelijke en technologische organisaties en instanties daarvan, met internationale organisaties of met andere derden, met name niet-gouvernementele organisaties, overeenkomstig het bepaalde in artikel 12 van Verordening (EU) nr. 1290/2013.

Artikel 8

Overeenkomsten tussen de Unie en de Prima-uitvoeringsstructuur

1. Na een positieve voorafgaande beoordeling van de Prima-uitvoeringsstructuur in overeenstemming met artikel 61, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 en de aanwezigheid van voldoende financiële garanties overeenkomstig artikel 58, lid 1, onder c), punt vi), van die verordening, sluit de Commissie namens de Unie met de Prima-uitvoeringsstructuur een delegatieovereenkomst en overeenkomsten over de jaarlijkse overboeking van gelden.
2. De in lid 1 bedoelde delegatieovereenkomst wordt in overeenstemming met de artikelen 58, lid 3, 60 en 61 van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 en artikel 40 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1268/2012 gesloten. Daarin wordt onder meer het volgende geregeld:
 - a) de vereisten voor de bijdrage van de Prima-uitvoeringsstructuur met betrekking tot de prestatie-indicatoren als omschreven in bijlage II bij Besluit 2013/743/EU;
 - b) de vereisten voor de bijdrage van de Prima-uitvoeringsstructuur met betrekking tot de monitoring als bedoeld in bijlage III bij Besluit 2013/743/EU;
 - c) de specifieke prestatie-indicatoren voor het functioneren van de Prima-uitvoeringsstructuur;
 - d) de vereisten voor de Prima-uitvoeringsstructuur met betrekking tot de verstrekking van informatie betreffende administratieve kosten en van gedetailleerde cijfers met betrekking tot de uitvoering van het Prima-initiatief;
 - e) de regelingen met betrekking tot de verstrekking van gegevens waarmee de Commissie kan voldoen aan haar verplichtingen met betrekking tot verspreiding en verslaglegging;
 - f) de regelingen voor goed- of afkeuring door de Commissie van het voorlopig jaarlijks werkprogramma van het Prima-initiatief, de in artikel 6, lid 6, bedoelde gemeenschappelijke beginselen en de rapportagevereisten van de deelnemende landen, voordat deze door de Prima-uitvoeringsstructuur worden goedgekeurd, en
 - g) de bepalingen inzake de bekendmaking van projectoproepen door de Prima-uitvoeringsstructuur, in het bijzonder op het gemeenschappelijk deelnemersportaal, alsmede via andere door de Commissie beheerde elektronische verspreidingsmiddelen van Horizon 2020.

Artikel 9

Beëindiging, vermindering of opschorting van de financiële bijdrage van de Unie

1. Indien het Prima-initiatief niet dan wel op ontoereikende wijze, gedeeltelijk of te laat wordt uitgevoerd, kan de Commissie de financiële bijdrage van de Unie beëindigen,

naar evenredigheid verlagen of opschorten afhankelijk van de mate waarin het Prima-initiatief daadwerkelijk wordt uitgevoerd.

2. Als de deelnemende landen niet, slechts gedeeltelijk of te laat bijdragen aan de financiering van het Prima-initiatief, kan de Commissie de financiële bijdrage van de Unie beëindigen, naar evenredigheid verlagen of opschorten, rekening houdend met het financieringsbedrag dat door de deelnemende landen is toegewezen voor de uitvoering van het Prima-initiatief.

Artikel 10 *Controle achteraf*

1. De controle achteraf van uitgaven aan acties onder contract als bedoeld in artikel 6, lid 1, onder a), van dit besluit wordt uitgevoerd door de Prima-uitvoeringsstructuur overeenkomstig artikel 29 van Verordening (EU) nr. 1291/2013.
2. De Commissie kan besluiten de in lid 1 bedoelde controles zelf uit te voeren. In dergelijke gevallen doet zij dat overeenkomstig de toepasselijke voorschriften, met name Verordeningen (EU, Euratom) nr. 966/2012, (EU) nr. 1290/2013 en (EU) nr. 1291/2013.

Artikel 11 *Bescherming van de financiële belangen van de Unie*

1. De Commissie neemt passende maatregelen om ervoor te zorgen dat bij de uitvoering van uit hoofde van dit besluit gefinancierde acties, de financiële belangen van de Unie met de toepassing van preventieve maatregelen tegen fraude, corruptie en andere onwettige activiteiten worden beschermd door middel van doeltreffende controles en, indien onregelmatigheden worden ontdekt, door middel van terugvordering van de ten onrechte betaalde bedragen en, voor zover van toepassing, door middel van doeltreffende, evenredige en afschrikkende administratieve sancties.
2. De Prima-uitvoeringsstructuur verleent personeelsleden van de Commissie en andere door haar gemachtigde personen alsmede de Rekenkamer toegang tot haar terreinen en gebouwen en tot alle informatie, ook in elektronisch formaat, die benodigd is voor het verrichten van hun controles.
3. Het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) kan overeenkomstig de in Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad⁹ en Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰ onderzoeken, waaronder controles en inspecties ter plaatse, uitvoeren om vast te stellen of er sprake is van fraude, corruptie of andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad in verband met een uit hoofde van dit besluit gefinancierde subsidieovereenkomst of -besluit dan wel een contract.

⁹ Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad van 11 november 1996 betreffende de controles en verificaties ter plaatse die door de Commissie worden uitgevoerd ter bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen tegen fraudes en andere onregelmatigheden (PB L 292 van 15.11.1996, blz. 2).

¹⁰ Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad (PB L 248 van 18.9.2013, blz. 1).

4. Onverminderd de leden 1, 2 en 3, worden in contracten, subsidieovereenkomsten en -besluiten die voortvloeien uit de uitvoering van dit besluit bepalingen opgenomen waardoor de Commissie, de Prima-uitvoeringsstructuur, de Rekenkamer en OLAF uitdrukkelijk worden gerechtigd tot het uitvoeren van dergelijke controles en onderzoeken, overeenkomstig hun respectieve bevoegdheden. Wanneer de uitvoering van een actie geheel of gedeeltelijk wordt uitbesteed of verder gedelegeerd, of wanneer hiervoor een overheidsopdracht moet worden geplaatst of financiële steun moet worden verleend aan een derde partij, verplicht het contract, de subsidieovereenkomst of het subsidiebesluit de contractant of de begunstigde ertoe te verzekeren dat elke belanghebbende derde partij de bevoegdheid van de Commissie, de Prima-uitvoeringsstructuur, de Rekenkamer en OLAF uitdrukkelijk aanvaardt.
5. Bij de uitvoering van het Prima-initiatief treffen de deelnemende landen de nodige wetgevende, regelgevende, administratieve en andere maatregelen ter bescherming van de financiële belangen van de Unie, met name met het oog op een volledige terugvordering van aan de Unie verschuldigde bedragen overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 en Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1268/2012.

Artikel 12

Het bestuur van de Prima-uitvoeringsstructuur

1. De organen van de Prima-uitvoeringsstructuur bestaan uit:
 - a) de algemene vergadering;
 - b) de raad van bestuur;
 - c) het secretariaat;
 - d) de wetenschappelijke adviesraad.
2. De Prima-uitvoeringsstructuur wordt bestuurd door een algemene vergadering waarin alle deelnemende landen zijn vertegenwoordigd. De algemene vergadering is het besluitvormingsorgaan van de Prima-uitvoeringsstructuur.

De algemene vergadering stelt na goedkeuring van de Commissie het volgende vast:

- a) het jaarlijks werkprogramma van het Prima-initiatief
- b) de in artikel 6, lid 6, bedoelde algemene beginselen; en
- c) de rapportagevereisten van de landen die deelnemen aan de Prima-uitvoeringsstructuur.

De algemene vergadering is verantwoordelijk voor de goedkeuring van de deelname aan het Prima-initiatief van niet met Horizon 2020 geassocieerde landen die niet in artikel 1, lid 2, zijn vermeld, na onderzoek van de relevantie van hun deelname aan de verwezenlijking van de doelstellingen van het Prima-initiatief.

Elk deelnemend land heeft één stem in de algemene vergadering. Besluiten worden bij consensus genomen. Indien geen consensus wordt bereikt, neemt de algemene vergadering haar besluiten bij een meerderheid van ten minste 75 % van de stemmen. Voor de goedkeuring van de deelname aan het Prima-initiatief van niet met Horizon 2020 geassocieerde derde landen die niet in artikel 1, lid 2, zijn vermeld, is eenparigheid van stemmen nodig.

De Unie, vertegenwoordigd door de Commissie, wordt uitgenodigd om als waarnemer aan alle bijeenkomsten van de algemene vergadering deel te nemen en kan aan de besprekingen deelnemen. Zij ontvangt alle benodigde documenten.

3. De algemene vergadering bepaalt het aantal leden van de raad van bestuur, die ten minste uit vijf leden bestaat, en benoemt deze. De raad van bestuur houdt toezicht op het secretariaat van de Prima-uitvoeringsstructuur.
4. De algemene vergadering stelt het secretariaat van de Prima-uitvoeringsstructuur samen, dat het uitvoerend orgaan van het Prima-initiatief vormt.

Het secretariaat zorgt voor het volgende:

- a) uitvoering van het jaarlijks werkprogramma van het Prima-initiatief;
 - b) ondersteuning van de andere organen van de Prima-uitvoeringsstructuur;
 - c) monitoring en verslaglegging van de uitvoering van het Prima-initiatief;
 - d) beheer van de financiële bijdragen van de Unie en de deelnemende landen en de verslaglegging over hun gebruik;
 - e) bevordering van de zichtbaarheid van het Prima-initiatief door promotie en communicatie;
 - f) onderhouden van de contacten met de Commissie in overeenstemming met de in artikel 8 bedoelde delegatieovereenkomst.
5. De algemene vergadering benoemt een wetenschappelijke adviesraad, bestaande uit onafhankelijke deskundigen uit de deelnemende landen, die bevoegd zijn op gebieden die relevant zijn voor het Prima-initiatief. De algemene vergadering stelt het aantal leden van de wetenschappelijke adviesraad, hun stemrecht en de wijze waarop zij worden benoemd vast in overeenstemming met artikel 40 van Verordening (EU) nr. 1290/2013.

De algemene vergadering kan binnen de wetenschappelijke adviesraad gespecialiseerde werkgroepen vormen die voor specifieke taken kunnen worden aangevuld met onafhankelijke deskundigen.

De wetenschappelijke adviesraad:

- a) adviseert de algemene vergadering over strategische prioriteiten en behoeften;
- b) adviseert de algemene vergadering over de inhoud en de reikwijdte van het ontwerp van het jaarlijks werkprogramma van het Prima-initiatief vanuit een wetenschappelijk en technisch standpunt;
- c) beoordeelt de wetenschappelijke en technische aspecten van de uitvoering van het Prima-initiatief en brengt een advies uit over het desbetreffende jaarverslag;
- d) adviseert de algemene vergadering, in voorkomend geval, over de oprichting van wetenschappelijke subcommissies, taskforces en gespecialiseerde werkgroepen.

Artikel 13

Verstrekking van informatie

1. Op verzoek van de Commissie doet de Prima-uitvoeringsstructuur de Commissie alle informatie toekomen die nodig is om de in artikel 14 bedoelde verslagen voor te bereiden.

2. De deelnemende landen doen de Commissie via de Prima-uitvoeringsstructuur alle door het Europees Parlement, de Raad of de Rekenkamer gevraagde informatie over het financieel beheer van het Prima-initiatief toekomen.
3. De Commissie neemt de in lid 2 van dit artikel bedoelde informatie in de in artikel 14 bedoelde verslagen op.

Artikel 14
Evaluatie

1. Uiterlijk op 30 juni 2022 voert de Commissie een tussentijdse evaluatie van het Prima-initiatief uit. De Commissie stelt over die evaluatie een verslag op waarin de conclusies over die evaluatie en opmerkingen van de Commissie zijn opgenomen. De Commissie stuurt dat verslag uiterlijk op 31 december 2022 naar het Europees Parlement en de Raad.
2. Uiterlijk op 31 december 2028 voert de Commissie een eindevaluatie van het Prima-initiatief uit. De Commissie stelt over die evaluatie een verslag op dat de uitkomsten van die evaluatie bevat. De Commissie stuurt dat verslag uiterlijk op 30 juni 2029 naar het Europees Parlement en de Raad.

Artikel 15
Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 16
Adressaten

Dit besluit is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL MEMORANDUM

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

- 1.1. Benaming van het voorstel/initiatief
- 1.2. Betrokken beleidsterrein(en) in de ABM/ABB-structuur
- 1.3. Aard van het voorstel/initiatief
- 1.4. Doelstelling(en)
- 1.5. Motivering van het voorstel/initiatief
- 1.6. Duur en financiële gevolgen
- 1.7. Beheersvorm(en)

2. BEHEERSMAATREGELEN

- 2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen
- 2.2. Beheers- en controlesysteem
- 2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

- 3.1. Rubriek(en) van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderde(e)l(en) voor uitgaven
- 3.2. Geraamde gevolgen voor de uitgaven
 - 3.2.1. *Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de uitgaven*
 - 3.2.2. *Geraamde gevolgen voor de beleidskredieten*
 - 3.2.3. *Geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten*
 - 3.2.4. *Verenigbaarheid met het huidige meerjarige financiële kader*
 - 3.2.5. *Bijdragen van derden aan de financiering*
- 3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

FINANCIEEL MEMORANDUM

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

1.1. Benaming van het voorstel/initiatief

Besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende de deelname van de Unie aan een door verscheidene lidstaten gezamenlijk opgezet partnerschap voor onderzoek en innovatie in het Middellandse Zeegebied (het Prima-initiatief).

1.2. Betrokken beleidsterrein(en) in de ABM/ABB-structuur¹¹

Titel 08 Onderzoek en Innovatie, Horizon 2020 kaderprogramma

1.3. Aard van het voorstel/initiatief

- Het voorstel/initiatief betreft **een nieuwe actie**
- Het voorstel/initiatief betreft **een nieuwe actie na een proefproject/een voorbereidende actie**¹²
- Het voorstel/initiatief betreft **de verlenging van een bestaande actie**
- Het voorstel/initiatief betreft **een actie die wordt omgebogen naar een nieuwe actie**

1.4. Doelstelling(en)

1.4.1. *De met het voorstel/initiatief beoogde strategische meerjarendoelstelling(en) van de Commissie*

De strategische doelstelling van het gezamenlijke Prima-initiatief is het ontwikkelen van volledig beproefde en geteste gemeenschappelijke innovatieve oplossingen op het gebied van watervoorziening en voedselsystemen in het Middellandse Zeegebied, waardoor deze klimaatbestendiger, efficiënter, rendabeler en duurzamer worden en aldus bijdragen aan het oplossen van de meer algemene problemen op het gebied van voeding, gezondheid, welzijn en migratie.

1.4.2. *Specifieke doelstelling(en) en betrokken ABM/ABB-activiteiten*

Voor de verwezenlijking van de bovenvermelde strategische doelstelling is een duurzaam kader voor onderzoek en innovatie nodig, wat kan worden vertaald in de volgende specifieke doelstellingen:

- vaststelling van een stabiele en langlopende gemeenschappelijke strategische onderzoeks- en innovatieagenda op het gebied van watervoorziening en voedselsystemen;
- gerichtheid van alle nationale onderzoeks- en innovatieprogramma's op de uitvoering van de strategisch onderzoek- en innovatieagenda;
- structurele betrokkenheid van alle relevante actoren op het gebied van onderzoek en innovatie (de publieke en de particuliere sector) bij de tenuitvoerlegging van de strategische onderzoeksagenda door het bundelen van kennis en financiële middelen met het oog op het bereiken van de benodigde kritische massa;

¹¹ ABM: activity-based management; ABB: activity-based budgeting.

¹² In de zin van artikel 54, lid 2, onder a) of b), van het Financieel Reglement.

- versterking van de onderzoeks- en innovatiefinanciering en de uitvoeringscapaciteiten van alle betrokken actoren.

1.4.3. *Verwachte resultaten en gevolgen*

Vermeld de gevolgen die het voorstel/initiatief zou moeten hebben voor de begunstigden/doelgroepen

Het opstellen van een stabiele en langlopende gemeenschappelijke strategische onderzoeks- en innovatieagenda op het gebied van watervoorziening en voedselsystemen; met een aanzienlijke vooruitgang bij de verwezenlijking van de bovenvermelde specifieke doelstellingen als resultaat. Daarnaast wordt gerekend op bijkomende gevolgen zoals meer particuliere investeringen doordat het institutionele engagement op lange termijn zorgt voor een voorspelbaar kader; meer wetenschappelijke en diplomatieke banden tussen de deelnemers (wetenschapsdiplomatie) en een versterking van de bilaterale W&T-overeenkomsten tussen de EU en de afzonderlijke landen.

1.4.4. *Resultaat- en effectindicatoren*

Vermeld de indicatoren aan de hand waarvan kan worden nagegaan in hoeverre het voorstel/initiatief is uitgevoerd.

De vooruitgang van het Prima-initiatief zal als volgt worden gemeten:

1. door middel van uitvoeringsindicatoren, namelijk output- en inputindicatoren om de ontwikkeling van de Prima-activiteiten op de middellange termijn te beoordelen:

a) outputindicatoren:

- grootschalige proef- en demonstratieprojecten
- de hieruit voortvloeiende aanpassing van de nationale (financierings-)prioriteiten op het gebied van onderzoek en de (O&I-)prioriteiten van de SRIA
- onderlinge afstemming van de nationale subsidieprogramma's voor O&I
- nieuwe of aangepaste landenstrategieën die het effect van het initiatief weerspiegelen
 - efficiëntieverbetering door de bundeling van middelen, aandeel van de overheidsinvesteringen van de deelnemende landen, omvang en aandeel van de medefinanciering van de EU en de mediterrane derde landen, operationele kosten, subsidietoekenningstermijn, subsidiebetalingstermijn
 - toegekende financiering via gezamenlijke transnationale oproepen voor projecten of voor niet-projectgebonden activiteiten
 - stijging van het percentage modellen dat wordt toegepast voor het duurzaam beheer van watervoorziening en voedselsystemen in het Middellandse Zeegebied
 - stijging van het percentage nieuwe strategieën die voor het Middellandse Zeegebied werden ontwikkeld en die effectief worden toegepast voor een betere water- en voedsel-efficiëntie en voor afvalvermindering
 - nieuwe businessmodellen en strategieën met betrekking tot water- en voedselkwaliteit die op nationaal en regionaal niveau worden aangenomen
 - uitbreiding van de nationale teams die deelnemen aan O&I-projecten voor een efficiënter beheer van de watervoorziening en voedselsystemen
 - aantal landen waarin waterbesparende oplossingen ten uitvoer worden gelegd
 - jaarlijks aantal transnationale projectoproepen op het gebied van watervoorziening en voedselsystemen

b) inputindicatoren:

- participatiegraad van deelnemende landen bij de vergaderingen van de raad van bestuur
- andere landen die deelnemen aan het initiatief
- deelnemende landen die afhaken
- de daadwerkelijke financiële toezeggingen in natura van de deelnemende landen
- vooruitgang bij de actualisering van de strategische onderzoeks- en innovatieagenda (SRIA)
- deelname van alle derde landen op gelijkwaardige basis

2. door middel van specifieke indicatoren die gebaseerd zijn op de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) en die voornamelijk, maar niet uitsluitend, zijn gericht op voedselzekerheid (SDG #2) en duurzaam waterbeheer (SDG #6). De belangrijkste indicatoren en hun samenhang met de operationele doelstellingen zijn:

- multidimensionale armoede-index
 - doelstelling 1 (slimme en duurzame landbouw, natuurlijke hulpbronnen, toegenomen productie)
 - doelstelling 4 (oplossingen voor een efficiënte voedsel- en waterketen, reductie van verlies en verspilling)
 - doelstelling 5 (reductie van plagen en ziekteverwekkers in de landbouw, menselijke gezondheid)
- bevolking met overgewicht (%)
 - doelstelling 3 (oplossingen voor de agrovoedingsindustrie, traditioneel mediterrane voedingspatroon)
- landgebruik (%)
 - doelstelling 7 (duurzamer land- en waterbeheer in semi-aride stroomgebieden)
- broeikasgasemissies (totaal en AFOLU – t CO²e)
 - doelstelling 1
- graanopbrengst (kg/ha)
 - doelstelling 1
- toegevoegde waarde in de landbouw (EUR/werknemer)
 - doelstelling 6 (innovatieve modellen in de agro-industrie, nieuwe banen, economische groei)
- mestgebruik (kg/ha landbouwgrond)
 - doelstelling 1
- gewas-waterproductiviteit (kg/m³)
 - doelstelling 2 (waterbesparende oplossingen in de landbouw)
- percentage van de totale hoeveelheid gebruikt water
 - doelstelling 7

- percentage van de bevolking dat gebruik maakt van veilig beheerde waterdiensten (op het platteland, %)
 - doelstelling 8 (nieuwe bestuursmodellen in het waterbeheer)
- percentage van de bevolking dat gebruik maakt van veilig beheerde waterzuiveringsvoorzieningen die op veilige wijze worden beheerd (op het platteland, %)
 - doelstelling 8
- hoeveelheid landbouwresiduen die worden gebruikt voor energiedoeleinden (t)
 - doelstelling 4

1.5. Motivering van het voorstel/initiatief

1.5.1. *Behoeft(e)n waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien*

Voor het Prima-initiatief wordt gebruik gemaakt van een combinatie van nationale en EU-middelen om op een gestructureerde manier een duurzaam kader te ontwikkelen voor onderzoek en innovatie op het gebied van watervoorziening en voedselsystemen in het Middellandse Zeegebied.

Meer informatie is te vinden in het bij het wetgevingsvoorstel gevoegde effectbeoordelingsverslag van het Prima-initiatief.

1.5.2. *Toegevoegde waarde van de deelname van de EU*

Het initiatief stemt overeen met het nieuwe partnerschapskader met derde landen in het kader van de Europese migratieagenda, aangezien het enkele onderliggende oorzaken van migratie aanpakt; het bevindt zich duidelijk op het raakpunt tussen verschillende beleidsterreinen, met name onderzoek, klimaatverandering, milieu en landbouw, en is een voorbeeld van het nieuwe ontwikkelingsmodel voor samenwerking dat door het nieuwe partnerschapskader wordt bepleit, aangezien het particuliere investeerders aantrekt, streeft naar een strategische inzet van beperkte begrotingsmiddelen en speciale aandacht geeft aan kleine en middelgrote ondernemingen en duurzame infrastructuur.

Alleen een actie op EU-niveau is in staat om een goed gecoördineerd en geïntegreerd programmeringsinitiatief te verwezenlijken en de vereiste schaal, reikwijdte en kritische massa te bereiken om de specifieke en algemene doelstellingen te verwezenlijken. Typisch voor actie op EU-niveau is het sterke hefboomeffect, aangezien het zorgt voor de mobilisatie van aanzienlijke bijkomende openbare en particuliere investeringen. Het effect ervan reikt trouwens verder dan het beleid en de oplossingen op het gebied van O&I alleen en draagt zo bij tot het externe EU-beleid en de aanpak van de onderliggende oorzaken van migratie. De betrokkenheid van de EU bij het Prima-initiatief kan leiden tot een grotere zichtbaarheid en mondiale verantwoordelijkheid van de EU, in dezelfde geest als het EU-nabuschapsbeleid dat differentiatie en een grotere wederzijdse betrokkenheid met nabuschapspartners aanmoedigt.

1.5.3. *Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan*

Het Prima-initiatief is zo opgezet dat het kan fungeren als een initiatief in het kader van artikel 185, m.a.w. een gezamenlijk meerjarig programmeringsinitiatief van de deelnemende landen met deelname van de EU. Eerdere en lopende initiatieven van KP6 tot Horizon 2020 illustreren de positieve gevolgen, waaronder deze:

- langdurige wetenschappelijke, beheers- en financiële integratie van nationale en Europese inspanningen met betrekking tot gemeenschappelijke uitdagingen met duidelijke voorafgaande financiële en politieke toezeggingen, zonder de noodzaak om de gezamenlijke inspanningen te institutionaliseren of grote nieuwe structuren op te zetten;
- hefboomeffecten en een blijvende impact;
- internationaal leiderschap en mondiale samenwerking met betrekking tot zichtbaarheid, wetenschappelijk leiderschap en de bevordering van een nieuw model voor ontwikkelingssamenwerking;
- efficiënte tenuitvoerlegging en gezond financieel beheer.

1.5.4. *Verenigbaarheid en eventuele synergie met andere passende instrumenten*

Het Prima-initiatief zal bijdragen aan een aantal vlaggenschipinitiatieven, met name het initiatief betreffende het duurzaamheidsbeleid "Efficiënt gebruik van hulpbronnen. Vlaggenschipinitiatief in het kader van de Europa 2020-strategie". Het Prima-initiatief is ook relevant voor een aantal sectoren van het buitenlands beleid, met name het partnerschapskader met derde landen in het kader van de Europese migratieagenda en de ontwikkelingsagenda voor de periode na 2015 en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen.

Het Prima-initiatief zal een grote bijdrage leveren aan de verwezenlijking van de doelstellingen van Horizon 2020 en het onderzoeks- en innovatiebeleid (3 O's – Open wetenschap, Open innovatie, Open voor de wereld).

1.6. Duur en financiële gevolgen

- Voorstel/initiatief met een **beperkte geldigheidsduur**
 - Voorstel/initiatief van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit besluit tot en met 31.12.2028
 - Financiële gevolgen vanaf 2018 tot en met 2020 voor vastleggingskredieten en vanaf 2018 tot en met 2029 voor betalingskredieten
- Voorstel/initiatief met een **onbeperkte geldigheidsduur**
 - Uitvoering met een opstartperiode vanaf JJJJ tot en met JJJJ,
 - gevolgd door een volledige uitvoering.

1.7. Beheersvorm(en)¹³

- Direct beheer** door de Commissie
 - door haar diensten, waaronder het personeel in de delegaties van de Unie;
 - door de uitvoerende agentschappen
- Gedeeld beheer** met lidstaten
- Indirect beheer** door begrotingsuitvoeringstaken te delegeren aan:
 - derde landen of de door hen aangewezen organen
 - internationale organisaties en hun agentschappen (geef aan welke)
 - de EIB en het Europees Investeringsfonds
 - de in de artikelen 208 en 209 van het Financieel Reglement bedoelde organen
 - publiekrechtelijke organen
 - privaatrechtelijke organen met een openbardienstverleningstaak, voor zover zij voldoende financiële garanties bieden
 - privaatrechtelijke organen van een lidstaat, waaraan de uitvoering van een publiek-privaat partnerschap is toevertrouwd en die voldoende financiële garanties bieden
 - personen aan wie de uitvoering van specifieke acties op het gebied van het GBVB in het kader van titel V van het VEU is toevertrouwd en die worden genoemd in de betrokken basishandeling
 - *Verstrek, indien meer dan een beheersvorm is aangekruist, extra informatie onder "Opmerkingen".*

Opmerkingen

Er wordt een nieuwe juridische entiteit opgericht die zich uitsluitend bezighoudt met de tenuitvoerlegging van het Prima-initiatief. De financiële bijdrage van de EU aan het initiatief wordt via deze structuur geregeld.

¹³ Nadere gegevens over de beheersvormen en verwijzingen naar het Financieel Reglement zijn beschikbaar op BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. BEHEERSMAATREGELEN

2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen

Vermeld frequentie en voorwaarden.

Gestandaardiseerde toezichtregelingen die door DG RTD zijn goedgekeurd voor initiatieven krachtens artikel 185 VWEU en die gelden voor het gezamenlijke Prima-initiatief.

De verantwoordelijkheden van de diensten van de Commissie, de specifieke Prima-uitvoeringsstructuur en de deelnemende staten zullen worden omschreven in de basishandeling en in de delegatieovereenkomst.

Vóór de ondertekening van de delegatieovereenkomst wordt de Prima-uitvoeringsstructuur onderworpen aan een beoordeling vooraf, overeenkomstig de in artikel 61 van het Financieel Reglement opgenomen eisen. De Prima-uitvoeringsstructuur verstrekt een algemeen jaarverslag met inbegrip van adviezen van de auditeur en een beheersverklaring en is verantwoordelijk voor de controle vooraf van de uitgaven van alle door de Prima-uitvoeringsstructuur gefinancierde acties onder contract.

Voorts moeten de deelnemende landen, zoals vereist door het Financieel Reglement, tijdig en ten laatste vóór de ondertekening van de overdrachtsovereenkomst door de Commissie voldoende financiële garanties bieden.

De deelnemende landen zullen de kosten van hun activiteiten vaststellen volgens de gebruikelijke boekhoudkundige methoden en normen van het desbetreffende deelnemende land en de toepasselijke internationale boekhoudnormen/internationale normen voor financiële verslaglegging. Dit betekent onder meer dat controlecertificaten en een beheersverklaring worden opgesteld.

De Commissie heeft in het besluitvoermingsorgaan van de Prima-uitvoeringsstructuur het statuut van waarnemer, controleert de jaarlijkse werkprogramma's en de daarmee samenhangende en bij besluit van de Commissie goedgekeurde begrotingsplannen en jaarverslagen, en keurt deze goed. Als de rekeningen niet kunnen worden aanvaard, worden maatregelen genomen om eventuele financiële en reputatierisico's voor de Commissie te beperken. Waar nodig zullen de betalingen aan de Prima-uitvoeringsstructuur worden opgeschort en/of teruggevorderd, indien nodig door een beroep te doen op de door de deelnemende landen gegeven financiële garanties. Als alle bovenstaande stappen ontoereikend zijn om de financiële belangen van de Unie te beschermen of om ervoor te zorgen dat de beleidsdoelstellingen naar behoren worden verwezenlijkt, dan kan na rijp beraad een controle van de Prima-uitvoeringsstructuur worden uitgevoerd. Bovendien kan de Commissie eventueel beslissen om de uitvoering op te schorten of de delegatieovereenkomst te beëindigen.

De uitvoering van het Prima-initiatief wordt gecontroleerd door middel van jaarverslagen. Deze bevatten een uitvoerig overzicht van de activiteiten van het Prima-initiatief, dat wordt getoetst aan het strategisch meerjarig werkprogramma en het jaarlijks werkprogramma en evalueert de vooruitgang ten opzichte van de doelstellingen en de in 1.4.4 vermelde geactualiseerde indicatoren.

2.2. Beheers- en controlesysteem

2.2.1. Mogelijke risico's

- 1) Capaciteit van de Prima-uitvoeringsstructuur om de EU-bijdrage te beheren en de financiële belangen van de EU te beschermen
- 2) Capaciteit van de deelnemende landen om hun bijdragen aan het programmeringsinitiatief te financieren
- 3) Belangrijke voorafgaande toezegging vooraf van de EU in 2020

2.2.2. Informatie over het ingestelde systeem voor interne controle

Risico 1 – zie punt 2.1

Risico 2 – de EU-bijdrage zal worden geleverd in overeenstemming met de in de basishandeling en de delegatieovereenkomst uiteengezette voorwaarden. In de basishandeling is ook een mechanisme voor de beëindiging, vermindering of opschorting van de bijdrage van de Unie voorzien (art. 9).

Risico 3 - De basishandeling voorziet in de mogelijkheid om de financiële bijdrage van de EU te beëindigen, te verminderen of op te schorten als de deelnemende landen hun toezeggingen niet tijdig nakomen, en om deze middelen dan voor andere initiatieven te gebruiken in 2020.

2.2.3. Raming van de kosten en baten van de controles en evaluatie van het verwachte foutenrisico

Art. 10 van de basishandeling voorziet in controles achteraf van uitgaven voor acties onder contract die in overeenstemming met de regels voor Horizon 2020 worden uitgevoerd. De kosten van het controlesysteem maken deel uit van de administratieve uitgaven voor de uitvoering van het Prima-initiatief. Het systeem zal een redelijke mate van zekerheid bieden en een adequate beheersing van de mogelijke risico's verwezenlijken.

2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

Vermeld de bestaande en geplande preventie- en beschermingsmaatregelen.

De basishandeling voorziet in een reeks maatregelen om fraude en onregelmatigheden te voorkomen, met name de volgende:

in art. 11 van de basishandeling wordt bepaald dat de Prima-uitvoeringsstructuur de benodigde toegang tot informatie en gebouwen verleent om de Commissie in staat te stellen toezicht uit te oefenen op de uitvoering van het Prima-initiatief en het te evalueren en te controleren of om OLAF in staat te stellen onderzoeken te verrichten;

in art. 4 van de basishandeling wordt bepaald dat de EU-bijdrage pas wordt verleend als het Prima-initiatief de verslagleggingsvereisten van artikel 60, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 is nagekomen. Overeenkomstig artikel 9 kan de Commissie haar bijdrage beëindigen, verminderen of opschorten.

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

3.1. Rubriek(en) van het meerjarige financiële kader en betrokken begrotingsonderde(e)l(en) voor uitgaven

- Bestaande begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarige financiële kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarige financiële kader	Begrotingsonderdeel	Soort krediet	Bijdrage			
			van EVA-landen ¹⁵	van kandidaat-lidstaten ¹⁶	van derde landen	in de zin van artikel 21, lid 2, onder b), van het Financieel Reglement
	Rubriek 1a – Concurrentievermogen ter bevordering van groei en werkgelegenheid	GK/NGK ¹⁴				
1A	05.090301 – Een toereikend aanbod van veilige en hoogwaardige voedsel- en andere producten van biologische origine verzekeren	GK	JA	JA	JA	JA
1A	08.020302 – Verbeteren van de veiligheid van voeding en levensmiddelen, ontwikkelen van duurzame landbouw, marien en maritiem onderzoek en bio-economie	GK	JA	JA	JA	JA
1A	08.020305 – Een hulpbronefficiënte en klimaatbestendige economie en een duurzame grondstoffenbevoorrading tot stand brengen	GK	JA	JA	JA	JA
1A	08.020201 – Leiderschap op het gebied van nanotechnologie, geavanceerde materialen, biotechnologie, en geavanceerde fabricage en verwerking	GK	JA	JA	JA	JA

¹⁴ GK = gesplitste kredieten/NGK = niet-gesplitste kredieten.

¹⁵ EVA: Europese Vrijhandelsassociatie. .

¹⁶ Kandidaat-lidstaten en, in voorkomend geval, potentiële kandidaten van de Westelijke Balkan.

3.2. Geraamde gevolgen voor de uitgaven

[Dit deel moet worden ingevuld op de [spreadsheet met administratieve begrotingsgegevens](#) (tweede document in de bijlage bij dit financieel memorandum), te uploaden in CISNET met het oog op overleg tussen de diensten.]

3.2.1. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de uitgaven

in miljoen EUR (tot op drie decimalen)

Rubriek van het meerjarige financiële kader	Nummer	Rubriek 1a – Concurrentievermogen ter bevordering van groei en werkgelegenheid
--	--------	--

DG: AGRI/H, RTD/F, RTD/I, RTD/D			Jaar 2018 ¹⁷	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021-2029	TOTAAL
• Beleidskredieten							
08.020302	Vastleggingen	(1)	5 000	5 000	40 000		50 000
	Betalingen	(2)	1 000	2 500	2 500	44 000	50 000
08.020305	Vastleggingen	(1a)	7 500	7 500	60 000		75 000
	Betalingen	(2a)	1 500	3 750	3 750	66 000	75 000
08.020201	Vastleggingen	(1b)	2 500	2 500	20 000		25 000
	Betalingen	(2b)	500	1 250	1 250	22 000	25 000
TOTAAL kredieten voor DG RTD	Vastleggingen	=1+1a +1b	15 000	15 000	120 000		150 000
	Betalingen	=2+2a +2b	3 000	7 500	7 500	132 000	150 000

¹⁷ Het jaar N is het jaar waarin met de uitvoering van het voorstel/initiatief wordt begonnen.

05.090301	Vastleggingen	(1c)	5 000	5 000	40 000		50 000
	Betalingen	(2c)	1 000	2 500	2 500	44 000	50 000
TOTAAL kredieten voor DG AGRI	Vastleggingen	=1c	5 000	5 000	40 000		50 000
	Betalingen	=2c	1 000	2 500	2 500	44 000	50 000

			Jaar 2018 ¹⁸	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021-2029	TOTAAL
•TOTAAL beleidskredieten	Vastleggingen	(4)	20 000	20 000	160 000		200 000
	Betalingen	(5)	4 000	10 000	10 000	176 000	200 000
• TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten (08 01 05)		(6)	0,222	0,226	0,230		0,678
TOTAAL kredieten onder RUBRIEK 1a van het meerjarige financiële kader	Vastleggingen	=4+ 6	20 222	20 226	160 230		200 678
	Betalingen	=5+ 6	4 222	10 226	10 230	176 000	200 678

¹⁸ Het jaar N is het jaar waarin met de uitvoering van het voorstel/initiatief wordt begonnen.

Rubriek van het meerjarige financiële kader	5	"Administratieve uitgaven"
--	----------	----------------------------

in miljoen EUR (tot op drie decimalen)

		Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021-2029	TOTAAL
DG: RTD						
•Personele middelen		0,204	0,208	0,212		0,624
• Andere administratieve uitgaven		0,018	0,018	0,018		0,054
TOTAAL DG RTD	Kredieten	0,222	0,226	0,230		0,678

TOTAAL kredieten onder RUBRIEK 1A "administratieve uitgaven" van het meerjarige financiële kader	(totaal vastleggingen = totaal betalingen)	0,222	0,226	0,230		0,678
---	--	-------	-------	-------	--	--------------

in miljoen EUR (tot op drie decimalen)

		Jaar 2018 ¹⁹	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021-2029	TOTAAL
TOTAAL kredieten onder RUBRIEKEN 1 tot 5 van het meerjarige financiële kader	Vastleggingen	20 222	20 226	160 230		200 678
	Betalingen	4 222	10 226	10 230	176 000	200 678

¹⁹ Het jaar N is het jaar waarin met de uitvoering van het voorstel/initiatief wordt begonnen.

3.2.2. Geraamde gevolgen voor de beleidskredieten

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen beleidskredieten nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn beleidskredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

Vastleggingskredieten, in miljoen EUR (tot op drie decimalen)

Vermeld doelstellingen en outputs ↓			Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024	Jaar 2025	TOTAAL									
	OUTPUTS																		
	Soort ²⁰	Ge m. ko ste n	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Totaal aantal	Totale kosten	
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 1²¹ ...																			
- Output	Proef- en demonstrat ieprojecten		3	20 000	3	20 000	3	20 000	4	30 000	4	30 000	6	40 000	6	40 000	29	200 000	
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 2...																			
- Output	O&O- projecten**		15	20 000	15	20 000	15	20 000	20	30 000	20	30 000	30	40 000	30	40 000	145	200 000	
TOTALE KOSTEN			18	40 000	18	40 000	19	55 000	24	65 000	24	65 000	36	67 500	36	67 500	175	400 000	

* EU-bijdrage gebruikt voor 10 demonstratieprojecten met een gemiddelde kost van 10 tot 15 miljoen EUR en 20 pilootprojecten met een gemiddelde kost van 2,5 miljoen EUR per project.

** Bijdrage van deelnemende landen gebruikt voor projecten met een gemiddelde prijs van 1 tot 1,5 miljoen EUR

²⁰ Outputs zijn de te verstrekken producten en diensten (bijv. aantal gefinancierde studentenuitwisselingen, aantal km aangelegde wegen, enz.).

²¹ Zoals beschreven in punt 1.4.2. "Specifieke doelstelling(en)...".

3.2.3. Geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten

3.2.3.1. Samenvatting

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen administratieve kredieten nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn administratieve kredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

in miljoen EUR (tot op drie decimalen)

	Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021-2029	TOTAAL
--	--------------	--------------	--------------	-------------------	--------

RUBRIEK 5 van het meerjarige financiële kader					
Personele middelen					
Andere administratieve uitgaven					
Subtotaal RUBRIEK 5 van het meerjarige financiële kader					

Buiten RUBRIEK 5²² van het meerjarige financiële kader					
Personele middelen	0,204	0,208	0,212		0,624
Overige uitgaven van administratieve aard	0,018	0,018	0,018		0,054
Subtotaal buiten RUBRIEK 5 van het meerjarige financiële kader	0,222	0,226	0,230		0,678

TOTAAL	0,222	0,226	0,230		0,678
---------------	-------	-------	-------	--	--------------

De benodigde kredieten voor personeel en andere administratieve uitgaven zullen worden gefinancierd uit de kredieten van het DG die reeds voor het beheer van deze actie zijn toegewezen en/of binnen het DG zijn herverdeeld, eventueel aangevuld met middelen die in het kader van de jaarlijkse toewijzingsprocedure met inachtneming van de budgettaire beperkingen aan het behorende DG kunnen worden toegewezen.

²²

Technische en/of administratieve bijstand en uitgaven ter ondersteuning van de uitvoering van programma's en/of acties van de EU (vroegere "BA"-onderdelen), onderzoek door derden, eigen onderzoek.

3.2.3.2. Geraamde personeelsbehoeften

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen personele middelen nodig.
- Voor het voorstel/initiatief zijn personele middelen nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

Raming in voltijdequivalenten

•	Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020
•	• Posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)		
•	08 01 01 01 (zetel en vertegenwoordigingen van de Commissie)		
•	08 01 01 02 (delegaties)		
•	08 01 05 01 (onderzoek door derden)	1	1
•	10 01 05 01 (eigen onderzoek)		
•	• Extern personeel (in voltijdequivalenten: VTE)²³		
•	XX 01 02 01 (CA, INT, SNE van de "totale financiële middelen")		
•	XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA en SNE in de delegaties)		
•	XX 01 04 jj ²⁴	• - hoofdzetel	
•		• - delegaties	
•	08 01 05 02 (CA, SNE, INT – onderzoek door derden)	1	1
•	10 01 05 02 (CA, SNE, INT – direct onderzoek)		
•	Ander begrotingsonderdeel (te vermelden)		
•	TOTAAL	2	2

XX is het beleidsterrein of de begrotingstitel.

Voor de benodigde personele middelen zal een beroep worden gedaan op het personeel van het DG dat reeds voor het beheer van deze actie is toegewezen en/of binnen het DG is herverdeeld, eventueel aangevuld met middelen die in het kader van de jaarlijkse toewijzingsprocedure met inachtneming van de budgettaire beperkingen aan het behorende DG kunnen worden toegewezen.

²³ CA=Arbeidscontractant ("Contract Agent"); LA=Plaatselijk functionaris ("Local Agent"); SNE=Gedetacheerd nationaal deskundige ("Seconded National Expert"); INT = intérimaire (uitzendkracht); JED = "Jeune Expert en Délégation" (jonge deskundige in delegaties).

²⁴ Subplafond voor extern personeel uit beleidskredieten (vroegere "BA"-onderdelen).

Beschrijving van de uit te voeren taken

<p>Ambtenaren en tijdelijk personeel</p>	<p><u>Ambtenaren en arbeidscontractanten</u> De personele middelen van sectie 8.2.1 worden berekend met een gemiddelde kostprijs van 134 000 EUR per ambtenaar en 70 000 EUR per arbeidscontractant vermeerderd met 2 % per jaar.</p> <p>De voornaamste taken die voortvloeien uit de maatregel zijn:</p> <p>Deelname aan de vergaderingen van het PRIMA-comité en de vergaderingen van de PRIMA-Onderzoeksraad, ± 3 à 4 maal tweedaagse vergaderingen per jaar</p> <p>Waarnemer bij de evaluatie van PRIMA-voorstellen, 2 à 3 dagen per jaar</p> <p>Deelname aan workshops en evenementen voor de verspreiding van de resultaten: 2 à 3 maal per jaar</p> <p>Onderhandelen over en opstellen van overeenkomst met de PRIMA-uitvoeringsstructuur</p> <p>Opstellen van jaarlijks financieringsbesluit en verrichting van de betrokken betalingen</p> <p>Goedkeuring van het jaarlijks werkprogramma</p> <p>Toezicht op de tenuitvoerlegging op basis van de jaarverslagen en coördinatie van de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie</p> <p>Financiële en juridische controle van de tenuitvoerlegging van het PRIMA-initiatief</p>
<p>Extern personeel</p>	

3.2.4. Verenigbaarheid met het huidige meerjarige financiële kader

- Het voorstel/initiatief is verenigbaar met het huidige meerjarige financiële kader.
- Het voorstel/initiatief vergt herprogrammering van de betrokken rubriek van het meerjarige financiële kader.

Zet uiteen welke herprogrammering nodig is, onder vermelding van de betrokken begrotingsonderdelen en de desbetreffende bedragen.

- Het voorstel/initiatief vergt toepassing van het flexibiliteitsinstrument of herziening van het meerjarige financiële kader.

Zet uiteen wat nodig is, onder vermelding van de betrokken rubrieken en begrotingsonderdelen en de desbetreffende bedragen.

3.2.5. Bijdragen van derden aan de financiering

- Het voorstel/initiatief voorziet niet in medefinanciering door derden
- Het voorstel/initiatief voorziet in medefinanciering, zoals hieronder wordt geraamd:

Kredieten in miljoen EUR (tot op 3 decimalen)

	Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021	Jaar 2022			Jaar 2023
Toezeggingen van aan het PRIMA-initiatief deelnemende landen	20 000	20 000	20 000	30 000	30 000	40 000	40 000	200 000
TOTAAL medegefinancierde kredieten	20 000	20 000	20 000	30 000	30 000	40 000	40 000	200 000

3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

- Het voorstel/initiatief heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten
- Het voorstel/initiatief heeft de hieronder beschreven financiële gevolgen:
 - voor de eigen middelen
 - voor de diverse ontvangsten

in miljoen EUR (tot op drie decimalen)

Begrotingsonderdeel voor ontvangsten:	Voor het lopende begrotingsjaar beschikbare kredieten	Gevolgen van het voorstel/initiatief ²⁵						
		Jaar N	Jaar N+1	Jaar N+2	Jaar N+3	... invullen: zoveel jaren als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)		
Artikel								

Voor de diverse ontvangsten die worden "toegewezen", vermeld het (de) betrokken begrotingsonderde(e)l(en) voor uitgaven.

Vermeld de wijze van berekening van de gevolgen voor de ontvangsten.

²⁵ Voor traditionele eigen middelen (douanerechten en suikerheffingen) moeten nettobedragen worden vermeld, d.w.z. na aftrek van 25 % aan inningskosten.